

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 HLL.
 Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

A főiskola szegénysége.

Immár csakugyan annyira nehéz lett a főiskolának az új tanterv, miniszteri rendeletek stb. által nyakába rótt terhek hordozása, hogy azok elviseléséhez autonóm jogai feláldozásával, államsegély felvételéről gondolkoznak az illetékes körök. De mielőtt ebben még az egyházkerület döntene, a muzeumi bizottság és az igazgatótanács kishitűsége már a főiskola kincseit is áruba akarja bocsátani, hogy pénzhez jusson.

Tudnunk kell, hogy természetrajzi gyűjteménye régen van a főiskolának s ennek gyarapítására az állandó dotáción kívül, időről-időre is mindig kapott segélyt a fentartó egyházkerületől. Tőle telhetőleg támogatta a tanügy célját a kerület a nélkül, hogy az iskola ereklyéinek az elköttyavetyeléséből csinálta volna rá a pénzt. A mint eddig, úgy ezután is módját tudja ejteni, majd a szükségesek beszerzésének.

Csak egyes emberek akarják azt elhithetni velünk, hogy nincs miből fentartani a muzeumot. Gondolták, majd fentartják ők olyformán, hogy eladják annak egyetlen dicsekedését és díszét, az 1857-ben talált *kabai meteorit* követ, a melynek megnézésére messze földről eljöttek a tudósok s a melyet váltig szeretett volna már sok hazai és külföldi intézet a mostaninál drágább áron is megvenni, sőt a bécsi kormány az abszolút korszakban, szokása szerinti erővel elvenni. Az akkori előrelátó és törhetetlen buzgóságú emberek azonban megtartották azt. Megtarthaták! . . . Most, a mint Semsey ajánlatot tett, hogy megvenné a Nemzeti Muzeumnak iskolánk e kincsét, az igazgatótanács kimondta 6 szóval 5 ellen, hogy el kellene adni, hadd vehessünk évenként Bécsből egy csomó üvegpraeparátumot vagy jegeczmintát, avagy tyukot, kutyát, lovat, libát ábrázoló szemléltető képet a tantermek falára, a miket minden gyermek ismer kép nélkül is, mert hát így írja elő az ál-

lami utasítás, így kívánja az intézet korszerű fejlesztése. (Venni kellett még a meglevő, sok helyen jó kályhák helyett, minden terembe egyforma új Wien felírású, Meidinger-kályhát is.)

Azt mondják, Semsey általános magyar nemzeti érdekből teszi azt, hogy a Nemzeti Muzeumnak akarja megvenni s őt ebben minden magyar embernek támogatni kell. Hát csak az a magyar művelődés érdeke, ha mindent Budapestre centralizálunk, az őseinktől drágán összeszerzett s nehéz időben életük és szabadságuk veszélyeztetésével is megőrzött kincseket könnyelműen pénzzé teszszük, (hogy az árát még könnyebben elköltsük)? . . . Nem inkább az, hogy az igazi fajmagyarság székhelyein, távol a főváros zajos és kapzsi kozmopolita levegőjétől, csendes tudományos központokat teremtsünk, a mint az minden művelt államban is van? . . . Ha a magyar művelődés érdekét viseli szíven Semsey s nem csak a fővárosi sajtó dicsőítésére vágyik, ám adja a főiskolának

Sehonnai Nagy János.

Télen, nyáron alig perczen meg a hajnal, Kászolódik hosszan, nagy köhögős zajjal: Sehonnai néven talyigás Nagy János, Testben is temérdek, névben sem hiányos.

Két emberre mérték, ami hús van rajta. Hát még a nadrágja! az csak a bőfajta. Lötyög az öreg, fókával pitykézve, Isten tudja: ha volt ezérna alatt kézbe?

Pedig vala néki hiten szerzett társa, Szomorkás kis asszony, mindig kész sirásra. Nem sokat lendített se jobbra, se balra; Esztendeje óta szemfedőjét varrja.

Látván ezt, haragját elköhögi János; Szénát vet a kasba, lovat felszerszámoz. S míg a szeredásra egy pár szijat rávarr, Szóba ögyeledik mélabús lovával:

„Hogy tartod a fejed, te oktan állat? Hej, már az az asszony semszomrúbb nálad! Mi lelt? Mid fáj? Mi kell? Tán nehéz az élet? Az irgalmát — hiszen együtt küzdök véled!

Ha téged eső ver: kalapom is ázik. Ha reszket az inad: a lélkem is fázik. Éted, itod megvan; vetek alálad aljat, A jászol előtted, akár hőtting nyaljad!

Ha nyűgös ez a sor: mért szűlettel lónak? Mért nem kisbírónak, vagy hizó disznónak? Lásd, én szegénységem húzom szakadásig, Keresek, ha van mit, nem úgy, mint a — másik.”

A Büszke csak búsan hallgatta gazdáját, Zokszóra se nyitván felkantározott száját. De tán szívet érte pirongató szója, S köhögött, hogy a hám majd leszakadt róla.

Mert kehes volt szegény jámborlelkű állat, Tüdeje megherdült, annyit futott-fáradt. Gazdája is göthöl, maga is köhécsel, Így járják a várost laptató menéssel.

S valamerre járnak, sok siheder fattyú Kaczagva kiáltja: „Itt úszik a hattyú! Hej, be sebesen hajt, János bácsi, kelmed! A gőzös kismiska a kend lova mellett.”

Oda se hajt János. Csak néha naponta, Mikor egyik-másik jól oldalba nyomta

Göringgyel a Büszkét: köhög akkorákat, Hogy megrezegteti kétfelől a fákat.

Ilyenkor ostorát magosra emelve Feláll talyigáján János ökegyelme, S fenyegeti szörnyen bitangfajzat nőjét, Kire nem érdemes pazarlani lépét.

Majd, buggyanó mérgét nem önthe. én másra, Kegyetlenül ráhúz a jámbor igásra. Felriad álmából a szendergő állat, Fart szeg a hámfának, azt hiven: megállhat.

— Egy ködös, zimankós öreg őszi estén Erőt vett a halál Nagy János nagy testén. Hamarosan fonta csontkarját szívére, Csendes folyásában megállt öreg vére.

S míg az asszonynépség siratoz a házbán, Odakint vergődik a Büszke gazdátlan. Hej, őt is megcsapta szele a halálnak, Szemére örökös nehéz ködök szállnak.

Nem teljesedett be János óhajta: Hogy a Büszke vigye legvégső útjára. Érezte a hű csont: itt maradni szégyen, Mikor vén gazdája más hazába mégyen.

Oláh Gábor.

Hallatlan olcsó árak! csakis Gerő

➤ férfi ruha áruházában, ➤

DEBRECZEN, Piacz-utca 47. sz. a Dréher sörcsarnok kapuja mellett (az „Emke” kávéházzal szemben.)

Valódi, kitűnő és tartós **gázizzó testek** egyedül kaphatók

GERŐ JÓZSEF légszusz- és vízvezeték berendezési mintaraktárában Hatvan-utca 4. Telefon 328.

vagy a létesítendő Debreczen városi muzeumnak azt a 10,000 koronát, hiszen ugyis ennek a vármegyének a virilise! — Üdvösen indult meg újra csak egy évvel ezelőtt (de ismét alszik) az egyetem felállítására, természetesen a főiskola meglevő könyvtára, gyűjteményei és más szellemi és erkölcsi tökéjének felhasználásával.

És most azok felett perdül meg a dob: legelőbb a természettudományi muzeum kincse felett. Hadd jöjjön utána a Zichy-kép, a Csokonay-ereklyék, a rézmetszetek s az egész nagy könyvtár és fizikai szertár. Akkor aztán majd lesüllyed a főiskola is a többi apróbb gymnasiumok közé s majd gyönyörködhetik a rövidlátó gondviselők szeme, az élettelen rendeletek és tantervek parancsára előállott sivár egyformaságban. Ez lesz aztán a főiskola szellemi szegénysége, a melyet a tisztességes egyszerűség feláldozásával, a diszes és modern új helyiségeibe visznek majd be.

Reméljük, hogy az egyházkerület bölcs belátása s az ott megforduló széles látókörű és műveltségű férfiak tekintélye, el fogja oszlatni aggodalmainkat s le fogja inteni a kishitű epigonokat, mielőtt kárt tennének a rájuk bízott kincsesházban. De kérjük a város művelt közönségének érdeklődését is a tárgy iránt, hiszen az ő kincsek és büszkeségek is e sokszázados tanintézet az ő fényes multjával és értékes gyűjteményeivel.

Vasárnapi levél.

Nagy hete volt a debreczeni sajtónak. A debreczeni polgármester éppen abban akarta megrendszabályozni, amiben inkább még buzdítania, támogatnia kellene a sajtót, nevezetesen, hogy a városi közügyekkel mennél alaposabban foglalkozzon és hogy a városi közügyekről és ténykedésekről mennél kimerítőbben és idejekorán tájékoztassa a közönséget.

Fájdalom! a polgármesternek más a felfogása. Mert az ő kifejtett vélekedése szerint, csak a kinek hivatalt adott az Isten van esze és (joga!) a közügyekhez hozzászólni! — A többieknek, különösen a sajtónak félrebb a közigazgatási rendszer és közügyek bírálatától... És ahogy a tisztelt tanácsurak előtárlják, az albizottságokon elhangzott vélekedéseknek az ősmerttetése, a tervezeteknek a nyilvánosság előtti többoldalú megbeszélése nélkül, a közönség tájékozódottságának rovására, fogadjon el a sajtó és az adózók serege minden kotyvasztékot, a mit a tanácsurak a városi titkos konyhán jónak látnak tepsibe ontani.

Debreczen polgármesterének jutott eszébe e béczes-rónás háza összes polgármesterei között, hogy a sajtót csak ki még például az olyan fontos szakbizottságok üléséről is, mint természetesen a pénzügyi bizottság ülése. A szervezőbizottság ülésén hozakodott elő ezen rettenetesen középkori ötletével és nem rajta mult, hogy leszavazták ezt a bécsi „házi muzeumba” való deszpotikus ötletet és

Egy horvát könyvről.

— A mely a horvát kiegyezési törvényt (1868. XXX. t. cz.) tárgyalja. —

Az 1848—68-as évek alapvető alkotásaira reafeküdt az azóta elmúlt idő. Az akkori hadi erényekben, viharban edzett lelkü alapvető nagyjainkat a „gazdasági alanyok” váltották fel s az egyesek, egymint nemzetiségek vagy akár nemzetek magatartásának a józólásra, a becsületérzésre való reabírása, ma már csak a helyzetek alacsony lelkü kizsákmányolására vezethet.

Midőn Deák Ferencz a horvátoknak ama bizonyos „fehér lapot” adta, méltán indulhatott ki abból, hogy az üdvös béke szorgalmas munkája közepette horvát testvéreink mihamar legfőbb támaszukat fogják felismerni a magyar kulturában, melyhez simulniok szükséges, hasznos, sőt egyéni szabadságuknak alapja, avagy, ha ezen belátásig emelkedni a horvát genius nem lesz képes: a békében gyarapodó magyar nemzetnek elég ereje és erélye lesz mindenkor ahhoz, hogy a magyar szent korona tanában rejlt egységesség eszméjét horvát testvéreink ellenére és teljes hatályával érvényesítse, illetőleg kiépítse — az általuk lakott területre nézve is.

Ez azonban meg nem történt. Eleink gavallér tempója csődöt mondott és a magyar nagylelkűség nem elismerést, de gáncot aratott horvát részről s nagyzó követelőzésekre nyitott tág teret. Itt áll előttünk a kérdés egész meztelenségében, mint olyan, minő eleitől fogva volt: *hatalmi kérdés*, mely egyezményileg való rendezésre a benne rejlt, egymást kizáró ellentéteknél fogva egyáltalán nem alkalmas.

Erre vall, erről szolgál bő tanulsággal a B. Karlovic név alatt újabban Zágrábban megjelent „*Das kroatische-ungarische finanzielle Übereinkommen*” című tagadha-

tatlanul nagy készütséggel megírt tanulmány.

A mű egészében tagadó álláspontot foglal el a magyar állami egység eszméjével szemben, s Horvátország teljes államjogi és politikai különválásának jogszerűségét és igazságos voltát magyarázza ki a törvényből. Hogy ezen álláspontját a törvény alapján fejtegetnie s azt az okszerűség látszatával felruházni sikerül: az csak napnál fényesebb bizonyítéka annak, hogy a kiegyezési törvény rossz, az általa teremtett helyzet tarthatatlan, melynek orvoslása törvényhozásunk elsőrendű feladata kell, hogy legyen.

B. Karlovic a magyar állami egységet megbontó elmékedését a kiegyezési törvény következő 3 szakaszára építi fel:

11. §. Horvát Szlavon és Dalmátországok elismerik, hogy azon költségekhez, melyeket egyfelől a magyar korona országai és a felsőge többi országai közt közösöknek ismert, másfelől maguk a magyar korona összes országai közt fentebb közösöknek jelölt ügyek igényelnek, adóképeségük arányában volnának kötelesek járulni.

29. §. A külön kimutatás vezetése Horvát-Szlavon országok jövedelmeire nézve az egyezmény létrejötte után is csak a jövő 1869-iki január 1-én indítatik meg.

59. §. Kijelentetik, továbbá, hogy Horvát-Szlavon országok, mint külön territóriummal bíró politikai nemzet, s belügyeire nézve saját törvényhozással és kormányzattal bíró országok képviselői, mind a közös országgyűlésen, mind annak delegatíójában a horvát nyelvet is használhatják.

Ezen a három törvényszakaszon építi fel Karlovic merész elméletét. S valljuk meg: nem bir-e az okszerűség némi látszatával az, midőn e három §-t így magyarázza: A külön territóriummal bíró horvát nemzet elkülönítetten vezetett kimutatások alapján jelentkező adózó ké-

hogy így a szakbizottságok ülései, legalább névleg, továbbra is nyilvánosság előtt folynak le.

Előismerés illeti meg Juhász Ignáczt, hogy a sajtószabadság illeténmódon való nyügbeverésének szegényétől megtalálták Debreczen jobb hírnevét.

Azonban, úgy látszik, hogy a polgármester nem okult a szervező bizottság kitanításán, legalább „A Város” nevű hivatalos faludobja ujságban, „A polgármester és a sajtó” czimen, olyasmit doboltat ki, hogy daczára a sajtó iránt érzett tiszteletének (hiszi, a piezi!), jogában áll mindaddig minden ügyet a nyilvánosságtól megóvni, míg azok a tanácsi asztalra nem kerültek. És hogy ezt jövőben is megteszi! Ezért nem tartozik felelősséggel és magyarázattal.

Kíváncsi vagyok, hogy mit szólnak ehhez „a teljes nyilvánossághoz” Juhász Ignáczt és mindazok az urak, a kik a szervező-bizottság ülésén, a közügyek nyilvános tárgyalása mellett olyan széles látókörral, olyan nemes elfogulatlansággal emeltek szót és czáfolták le a muszka Rosztdesztvenszkyként rémlátó és mulatságosan óvatos saját külön debreczeni tengeragyunkat.

Magam is tisztelem a tanácsasztalát. És a tanácsosok felől sem vagyok teljesen abban a csintalan véleményben, hogy külön külön mindnyájan okos, derék, kedves urak ők, hanem ha tanácskozni összeülnek, akkor leginkább a sok bábakézre

jutott gyermek sorsára jutnak a városi közügyek is.

En nem vélekedek így a tanácsurak teljes gyűléskezései felől! De nyiltan kimondom azt is, hogy sem őket, sem a bizottságok tagjait nem tartom annyira csalhatatlanoknak és a közdolgokban mindig hivatott tudósoknak, hogy az adózók ezreit érdeklő közügyeket teljesen rájuk hagyják; eme közügyeket csak mint „befezett ügyeket” ősmertessék meg a közönséggel és sajtóval, a kik más világitásból is szemrevehén a helyzetet, helyén való, okos, hasznos hozzászólásokkal segíthetik elő a közügyek egészséges megérlelését és közmegelegedésre való intézését.

Egyébként, hogy mennyire tarthatatlan a polgármester feltogása, legjellemzőbben bizonyítja azt az a körülmény, hogy az egyetem ügynek saját külön felfogásával való megvilágítására (közelebb) maga is cikket írt „A város” című faludobjába.

Ime a sajtóhoz folyamodik a polgármester is, bár ez az ujság csak nyírott műhajtása a sajtónak. Ezért azt kell következtetni, hogy a polgármesterének csak az esik pötyögősen, ha a sajtó nem az ő fejökkel gondolkodik, ha a sajtó nem az ő kedvező világitásában tárgyal közérdekű (városházi) ügyeket.

De szent Kleofás! Az már mégis csak nagy önhittség, olimpi góg volna a polgármestertől, ha azt akarná magával és másokkal elhíttetni, hogy a mit ő vagy a tanács tesz; az mind jól, helyesen van megcselekedve...

essége arányos
ségekhez járul

A kimutató leendő vezetőnek nehéz szerzői számvévszéké önállóság foga törvény 8. §-ával történhet lenti, hogy a területen fekvő némi megszorítás nélkü pénzügyminiszter tartozik.

Ebből kimutatásoknak különítetten lehet másként, gyar királyi kezelésében v külön számsz

Egyébként különváltatás regnicolaris sabb céljána alapjául azt a vát országnak mint külön nemzetté is k

Ebből a fogyasztási az zelésének elk a magyar ban fekvő v vát vállalat is

Ebben kájának sark násaiban s m logikai ezen

Nem vo végezetül nem nak azt a bá zési törvény gavallér para

Ez a pa

Debreczen tanyaszerű a líónyi köztehe 80 ezer polg egyik nagyo vatásáról van a közügyekn lehető legszű ritani. Mert csak ugy éb közigazgatás, bőre hozott polgárság m alkalmat kel tizedések in lanságát, net a nyilvánoss dig a sajtó v gármester m való tájékoz a debreczeni lyeszti a biva csarába, nem a helyzetet, is többnyire legnagyobb l tározni; sőt utóbbi évekk a szakbizotts ben, meglepe kérdések ide lásába, amel got legközv mely kérdése bevonásával

A sa komoly érv dobjában k

pessége arányában köteles a közös költségekhez járulni.

A kimutatásoknak elkülönítetten leendő vezetése iránti rendelkezésből nem nehéz szerzőnek a horvát külön önálló számvéviszék s ezzel a horvát pénzügyi önállóság fogalmához jutni, bár ez csak a törvény 8. §-ának figyelmen kívül hagyásával történhetik, mely § világosan kijelenti, hogy a pénzügy közös, s a horvát területen fekvő állambirtok eladásának némi megszorításával teljességgel és megszakítás nélkül a magyar királyi felelős pénzügyminiszter kormányzati hatáskörébe tartozik.

Ebből pedig világos az, hogy a kimutatásoknak a törvény által kívánt, elkülönítetten leendő vezetése nem értelmezhető másként, mint úgy, hogy az a magyar királyi pénzügyminiszterium belső kezelésében viendő keresztül. Tehát semmi külön számszék.

Egyébként Karlovic ezen pénzügyi különválást következetesen vezeti le s a regnicolaris deputatiók első és legfontosabb céljának declarálja s fejtegetésének alapjául azt a tételt veszi fel, hogy horvát országnak (szerinte a horvát királyság) mint külön politikai territoriummal bíró nemzetté is kell lennie.

Ebből aztán levezeti nem csak a fogyasztási adók s egyéb jövedelmek kezelésének elkülönítését, hanem azt is, hogy a magyar államvasutak Horvátországban fekvő vonalait, horvát vasutak, horvát vállalat is horvát tulajdon.

Ebben bemutatott Karlovic munkájának sarkátételét és irányát nagy vonásaiban s mondhatjuk: a szélső horvát logikai ezen fordul meg.

Nem volna teljes azonban a kép, ha végezetül nem emlitenék meg Karlovicnak azt a bánásmódját, melyben a kiegyezési törvénynek 13. §-át, azt a bizonyos gavallér paragrafust részesíti.

Ez a paragrafus ugyanis akként in-

tézkedik, hogy, miután a horvát adózó képesség szerint a közös költségekhez való hozzájárulási összeg elfizetése után a belügyi igazgatásukra sem maradna elegendő pénzük, Magyarország megengedi, hogy összjövödelmeikből, tekintettel azon testvéri viszony megújítására, mely közte és Horvátország között fennáll — mindenek előtt bizonyos (időnként egyezményileg meghatározandó) összeg a saját beligazgatási költségekre levonassék.

Ezen intézkedés kiegészül a 25. § és 27. §-okkal, előbbi azt rendeli, hogy, amennyiben egyes években Horvátország összes jövedelmeiből az illető 45. % a horvát beligazgatás költségeit nem fedezné, a hiányt Magyarország tartozik előlegezni, anélkül azonban (27. §.), hogy netáni fölslegéből az előző évi ilyen Magyarország által előlegezett hiányt visszafizetni lenne köteles.

Szükségesnek véljük szószerint idézni Karlovicnak erre vonatkozó kirohanását.

„Ez a kiegyezési törvénynek valóban szép és előnyös rendelkezése Horvátországgal szemben, s azt gondolnák, hogy nem is oly lealázó Horvátországra nézve, mint általában állítják. Ellenkezőleg: a kiegyezési törvény 13. §-a sokkal megalázóbb Magyarországra nézve, mely — mint ez a § világosan kijelenti, kötelezi magát tekintettel a Horvátországgal megújított több száz éves barátságra, Horvátországi deficitjét viselni.

Magyarország tehát megvásárolta a horvát barátságot s Horvátországgal szemben fizetésre kötelezte magát, nem pedig Horvát ország kötelezte magát fizetésre Magyarországgal szemben; mert az 56% ot, melyet Horvátország fizet, azt nem Magyarországnak fizeti, hanem a horvát-magyar közönségnek, Magyarország tehát mintegy adót tartozik Horvátországnak fizetni, ha Horvátország a szövetség költségeit elviselni nem tudná. Valójában tehát ez nem kegy Magyarország részéről, hanem fize-

tési kötelezettség, melyet Horvátországnak joga van megkövetelni is. Ha Magyarország erre magát nem kötelezte volna, a kiegyezés egyáltalán nem jött volna létre és a magyar zászló soha sem lengett volna az Adrián.

Ha pedig a magyar zászló nem lengene az Adrián, felesleges megmondanunk, hogy hogyan nézne ki Magyarország . . .

Ehhez — úgy hisszük — nem kell kommentár.

Dr. Rédel Rezső.

Politikai híreink.

— November 5-én. —

A felpofozott francia hadügyminiszter.

Paratlanul álló parlamenti botrány történt a francia kamara tegnapi ülésén. Syvaton nacionálista képviselő megtámadta és felpofozta André hadügyminisztert. Az esetnek előzménye az volt, hogy a múlt pénteki ülésen Guyot de Vil'eneuve azzal a nyílt titokként ismert leleplezéssel állott elő, hogy a francia hadseregben a b. sugárrendszere dívik és ezt a szolgálatot a szabadkőművesek teljesítik. André pénteken kijelentette, hogy ez nem igaz s neki nincs tudomása róla. Guyot tegnap kijelentette, hogy a hadügyminiszter hazudott. E-re André állott fel szólásra és ezuttal beismeri annyit, hogy a köztársaság-ellenes üzemek miatt szükség volt információ-ra, ezért igénybe is vették, hogy a tudakozásnak mily módját használta, az az ő dolga és senkinek semmi köze hozzá. Ez kétségtelen beismerés, amelyet, hogy a hadügyminiszter mindjárt be nem ismert, nagy hibát követett el. A kérdés felett bizalmi szavazat indult meg s a többség meg is szavazta ezt, közben azonban megtörtént az incidens. A hadügyminiszter állása tarthatatlanná lett, sőt súlyos válság elé sodorta a Cobnes kormányt

Debreczen város ügyei nem a macsi tanyaszerű aprólékos házi ügyek. Sok milliónyi köztehernek a hováfordításáról, közel 80 ezer polgárembernek a lét érdekeiről, egyik nagyobb magyar városnak a hivatásáról van szó; itt tehát a titkolódzást a közügyeknek szűralatt való intézését a lehető legszűkebb keretek közé kell szorítani. Mert egyrészt hitelt és bizalmat csak úgy ébreszthet maga iránt a városi közigazgatás, másrészt midőn a polgárság bőrére hozott intézkedésekről van szó, a polgárság műveltebb elemeinek feltétlenül alkalmat kell nyújtani arra, hogy az intézkedések iránti bizalmát vagy bizalmatlanságát, netalán támadt üdvös eszméjét a nyilvánosság előtt kifejtthesse. Erre pedig a sajtó van hivatva, a melytől a polgármester minden komoly és idejekorán való tájékoztatást megakar vonni; holott a debreczeni közigazgatást éppen az súlyesztli a bivalyfürdők lomhító, zavaros mocsarába, nemhogy az összpolgárság ismerné a helyzetet, de még a képviselő testület is többnyire tájékozatlanul ül össze a legnagyobb kihatású közdolgoz felől határozni; sőt a tekintetes tanács a legutóbbi években divatba hozta azt is, hogy a szakszabadságokat is a legutolsó perczben, meglepetésszerűleg ugratta bele olyan kérdések ideig-óráig tartó hirtelen tárgyalásába, amely kérdések az össz-polgárságot legközvetlenebbül érintették és a mely kérdéseket azért okvetlen nyilvánosság bevonásával kellett volna megérlelni.

A sajtószabadság nyögbeveréséhez komoly érvként nem fogadható el a faludobjában közreadott azon dobolmány sem,

miszerint azért is szükséges a sajtót a szakszabadságok üléséről kicsukni, mert, az egyes szakszabadságok előleges tárgyalási üléséről nem mindig kerülnek megbízható tudósítások a nagyközönség elé.”

Ez nagyon különös vágás a sajtó ellen. A tisztességét gyanúsítja meg! Ezt én a leghatározottabban visszautasítom a mi lapunk részéről és kérem a faludobjának mélyen tisztelt szerkesztőségét a nem illő gyanúsítás helyett esetekkel előhozakodni, olyan esetekkel, amelyekből kitűnik a sajtó roszhiszeműsége. Ez azonban képtelenség, mert mást sem a Kovács József polgármester ur, sem a többi bizottságos urak szájába nem adhat az a tudósító, mint a mit magok mondtak, magok határoztak.

De ha netalán mégis téves értesülés került volna a lapba, tessék azt az ujságot a tényeknek megfelelő helyreigazításra felhívni és egyetlen komoly ujság sem akad, aki ezt meg nem teszi! Ha pedig a roszhiszeműség esete derül ki, akkor a méltatlanul, igazságtalanul érintetteknek tessék az elégtételt a sajtóbiróság előtt keresni. Ez az igazság!

Ha majd a macsi-tanya virányaira vonul vissza a polgármester, akkor megteheti, hogy vasvillás bérésekkel dobathatja ki az oda hívás nélkül betolakodó ujságirót. Amde a debreczeni városnáza nem magán porta, hanem közhely, ahol közérdekű dolgokat tárgyalnak választott tisztviselőink és képviselőink, miért ott az ujságoknak is feltétlenül helyök van. Helyök van még akkor is, ha a közigazgatásra nem mindig kedvezően ütnek is ki azok a meg-

jegyzések, amelyekkel az ujság az egyik-másik közérdekű intézkedést és közérdekű a maga felfogása szerint felfűszerezi

Igy állván a dolog, különösen, nagyon különösen tűnik fel a polgármesternek és a vele rokon indulatu uraknak a sajtóval szemben kimutatott kicsinyes ellenszenvök.

Elösmerem én, hogy a debreczeni sajtónak sok a helytelen kinövése. Elösmerem, hogy a debreczeni sajtó viszonyai sok tekintetben kárhózas utcairányba fajultak el. Ezt az irányt azonban a tekintetes polgármester ur semmiféle nyílt vagy titkos ukázzal nem fogja letörni; mert minden város sajtója a közönségnek az izléséhez alkalmazkodik. Azért inkább, higyjük, hogy idővel majd a debreczeni közönség utozagyerek és piaci-kofás izléstelenségét is kiszorítja, megnyesegeti az igazi lelki műveltséggel karöltve járó jobb izlés és majd akkor sajtója is változni fog. Nevezetesen, ha majd ez a közönség nem aszerint itéli meg az ujság és az ujságiró kiválóságát, hogy meptől hullaszagubb-e az ujság? És hogy vajon az az ujságiró kedves közönségének szó-
rakoztatására elég lelketlen-e még a siralomházba is betolakodni és még az akasztófa tövében is furiaszerű kérdésekkel faggatni azt a boldogtalan eliteltet:

— Hallja kérem! Én az ujságiró vagyok! Magának csak egy félórája van hátra az életéből, mondja kérem, ugyan mondja, hogy érezi most magát? . . .

Szabad Hajdu.

Az ellenzék Rakovszky módosítására névszerinti szavazást kért. Ezt szünet előzte meg. Szünet után megejtették a névszerinti szavazást.

A szavazás eredménye: 157 szavazat ellene, 57 mellette esett és így a többség a módosítást elveti.

A hatodik szakasznál

Rakovszky István ismét módosítást indítványoz. Az állami hozzájárulás dolgában fix összeg és nem megfelelő összeg tétessék.

Tallán Béla miniszter az eredeti szövegezést partolja.

A többség a szakaszt eredeti szövegében fogadta el.

A 12-ik szakasznál

Tallán Béla miniszter módosítást ajánl a dátumra.

Rakovszky István a második szakasz törlését kívánja.

Tallán miniszter nyilatkozata után az eredeti szöveget fogadták el.

Mi az ujság?

November 5-én.

Tragikus haláleset. Megirtuk tegnap, hogy Tarr Ernő nagyvárad honvéd főhadnagy veszélyesen megbetegedett. Egy elromlott fog okozta a komoly bajt, a mely a jeles katonatiszt szomorú halálával végződött.

Berczik Árpád kitüntetése. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Berczik Árpád miniszteri tanácsosnak, a miniszterelnök sajtóosztálya főnökének saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából, sok évi kiváló szolgálata elismerésül, a Szent István-rend kiskeresztjét díjmentesen adományozta.

Egy család tragédiája. Ma reggel a budapesti központi tejcsernok Tavasz-utca 11. sz. a. levő fióküzletében halva találták Schmitt Ilonát, az üzlettulajdonos 19 éves leányát, az üzlet mellett levő szobában pedig eszméletlen állapotban feküdt az üzlettulajdonosnő Schmitt Antalné szül. Bohus Zsuzsanna és másik leánya, a 9 éves Irma. A rendőrség megállapította, hogy gázmérgezés történt s a halottat a bonczoló intézetbe, a másik két eszméletlen áldozatot a Margit kórházba vitette. A helyszíni szemle megállapította, hogy a gáz az üzletablak mellett elvezető gázcsőből ömlött ki, amelyen krajczárnyi nagyságú lyuk volt.

Cselédképző akadémia. A hamburgi lapokban az ottani háziasszonyok egyesületének tagjai által aláírt felhívás jelent meg, melyben a nőket közadakozásra szólítják fel egy létesítendő cselédképző-akadémia költségeinek viselésére. A felhívás elmondja, hogy képzett cselédekben nagy a hiány és az „akadémiával” remélhetőleg sikerülni fog szegénysorsu polgárcsaládok leányaiból megfelelő cselédszemélyzetet nevelni. A cselédakadémia tantárgyai volnának: polgári ételek főzése, mosás, vasalás, kézimunka, szervirozás stb. Tanároknak szenátorok, előkelőbb kereskedők és hivatalnokok nejei szerepelnének.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 42.

Bérletszünet.

Debreczen, vasárnap, 1904. november 6-án: delután 3 órakor, félhelyárral:

FATINITZA.

Nagy operette 3 felvonásban. Irták: Zell és Genée. Zenéjét szerzette: Suppé Ferencz.

Személyek: Kancsukoff Gavrilovits Timotej gróf, orosz tábornok — Szilágyi Andár: Usehokoff Ivanovna Lydia hercegnő, unokahuga — Sugár Aranka. Izet pasa, Isaktsa török erőd parancsnoka — Faragó Ödön. Staravieff Andrejevits Vasil, kapitány — Csontos Gyula. Bieloscuvm Sidorovits Stepan, őrmester — Krémer Jenő. Damaloff Dimitrovits Wladimir, hadnagy egy cserkesz lovas ezredben — Rózsa Lili, Golcs Julián, egy német hírlap harostéri tudósítója — Karacs Imre. Hassenbey, a basibozukok vezére — Virágháti Lajos. Massaldzsi, mesemondó — Havasi Szidi. Mustapha, háremőr — Iványi Antal stb.

Folyó szám 43.

Bérletszünet.

Este 7^{1/2} órakor, rendes helyárral, először

Radnóthy.

Színmű 3 felvonásban. Irtá: Kampis János.

Személyek: Radnóthy Kálmán — Palágyi Lajos. Margit, a neje — P. Menszáros Margit. Andor, Margit testvérbátyja — Csontos Gyula. Olga, özvegy Csallóközyné — Jesszentes Barkay Ádám, ügyvéd — Osiky László. Sass Pál, orvos — Sebestyén Géza. Pinczér — Telekán Valér. Idő jelenkor. Történik egy kisebb vidéki fürdőhelyen, egy nap alatt.

A nagymama. Makó Lajos Zilahy Gyula példájára ciklusos előadásokban hozza színre Csiky Gergely legjobb alkotásait; s úgy tudjuk, a jövedelemnek valahányad részét a Csiky szobor javára adozza, mint Zilahy. Dicséretes törekvés. A ciklusnak első darabja: **A nagymama** volt. Ez a derűs, napsugaras, kedves történet, mely úgy kiser bennünket öltökön át, mint valami szép emlék. Az előadás lelke a Szabó Irma Mártája volt. Sok szív van ebben a művésznőben, azért mindig biztos a diadala. Első felvonásbeli nagy jelenete után nyit színen is megtapsolták. A nagymamát Ebergényiné személyesítette, sok jóakarattal, de egy fehérhaju szép öreg asszony alakja mindig-mindig előttünk lebegett. Ernő gróftól Csor-tor Gyula játszotta, finoman, természetesen. Faragó (Tódorka) és Krémer (Kosztá) sokszor átlettek a művészet határat zabolátlan figurázással. Elfelejtik, hogy ilyenkor nem operetben játszanak. Jó volt Havasy Szidi vén szüze és Csiky ezredese.

O. G.

Másodszor. Hétfőn kerül másodszor színre Beöthy László 3 felvonásos vígjátéka a „Fölösleges férjek.”

Mikor a színész vadászik . . . A szintársulat egyik névtelen hőse, **Rónai Valér** kardalos, a vámspércsi országúton vadászgatott és lelőtte Faragó István homokujföldi lakos szelid galambját, mely a szenvedélyes vadászt 4—5 lépésnyire bevárta. A gazda meglátta ezt és a vadász után eredt, akinek elvette a vadásztáskáját zálogul és feljelentette. A legérdekesebb, hogy a vadásztáska gombával volt tele. Szerencséje a puskás

színésznek, hogy a táskát elvette tőle Faragó gazduram, mert a gombok közt több bolondgomba is volt.

A színház jövőheti műsora. Színrekerülnek: Hétfőn Fölösleges férjek vígjáték. Kedden Aranyvirág operett. Szerdán Casanova operett. Csütörtökön Bob herceg operett. Pénteken Bánk bán szomorujatek. Szombaton Fölösleges férjek vígjáték. Vasárnap delután Eleven ördög operett. Vasárnap este először Vén leányok vígjáték.

Egyházak és iskolák.

A homokkerti ref. imaház ügye.

— A lelkészi kar határozott. —

A midőn a homokkerti hívők az egyházi adójukon kívül is tanubizonyosságot tettek áldozatkészségükről és hitbuzgóságukról, végre a református lelkészi kar is egyhangulag magáévá tette az ottani lakos hívők ügyét. A lelkészi kar is kimondotta a f. hó 1-én megtartott értekezletén, hogy most már a hívők rég óhajtott kívánságának megfelelőleg a Homokkertenben is rendszeres és állandó istentiszteletet tartanak, (egyelőre a hittanszaki önképzőkör tagjainak segítségével), addig is, a míg ott az állandó imaház építéséről és állandó lelkész alkalmazásáról — már a közeljövőben — az egyház gondoskodni fog. Egyben folyósítani rendelte az eddigi istentisztelet tartása alatt fölmerült kiadásokat a hívők minden külön megterhelése nélkül.

Igy tehát a homokkerti ref. hívők megnyugtatóra közölhetjük, hogy az imaház ügyét és az ott rendszeresen vasárnap délelőtt és delután a rendes időkben megtartandó istentisztelet tartását és a fölmerülő költségek viselését a református egyház magáévá tette addig is, amíg az állandó imaház létesítése és állandó lelkész alkalmazása ügyében az egyház a közeljövőben dönthet.

Megemlítjük, hogy az ideiglenes imaházat újabb felszereléssel látták el.

Szük az ohati iskola. A nemrég épült ohati iskola szűknek bizonyult már is. A tulzsufaltság miatt igen sok szülő be sem adhatja gyermekét. A közigazgatási bizottság Csányi Viktor tanfelügyelő javaslatára elhatározta, hogy felhívja a tanácsot a második tanítói állás szervezésére.

Irodalom és művészet.

Szavay Gyula költeményei.

— November 5. —

Igen csinos kiállítású irodalmi jelentés érkezett hozzánk.

Az irodalmi életnek egy kedves eseményét jelent be a debreczeni Csokonai-nyomda, mely a Petőfi társaság koszorus költőtagjának, az országos nevű Szavay Gyulának két kötetes újabb munkáját adja ki.

Debreczenre; Debreczen szegényirodalmi életére csakis dicsőséget, csakis fényt hoz-

Urak figyelmébe!

Valódi angol gypjuszövet különlegességeket legszolidabb szabott árak mellett **Welsz Adolf** posztókereskedőnél szerezhetjük be. **Kossuth-utoza Dörre** cukrász mellett.

Brassói szövetek kizárólagos raktára. ←

hat, hogy Szávay Gyula Debreczenben megjelent két kötetével, mint író is, közelebb kapcsolja magát Debreczenhez.

Szavayról levélben szó, elégnék tartjuk, ha egyszerűen tudomásul hozzuk a nagy magyar irodalmi élet és különösképpen a mi szűkebb hajduságunk ezen kedves eseményét, itt közölve a kiadott „Irodalmi jelentést”, mely így hangzik:

Szavay Gyula munkáiból két kötetet rendezünk sajtó alá. Az egyik kötet

Vitézi ének

és más egyéb versek.

ezim alatt szerző újabb költeményeit foglalja magában, a másik pedig

Csokonai köszöntése

és 12 más beszéd.

ezim alatt ünnepi alkalmakon mondott beszédeiből fog egy gyűjteményt tartalmazni.

Mind a két kötet az idei karácsonyra megjelenik s előfizetési árak egyenként 2 korona. Megrendelések és pénzek szerző címére (Debreczen) intézendők.

Kiváló tisztelettel

a Csokonai Nyomda.

„Barangolások” című újabb könyvemben a forrongó, lázas, pusztító, belső- és külső erőktől megtámadott ifjú Magyarországnak életébe nyujtok bizalmas betekintést. Ugy érzem, hogy a drága magyar földön, a tömeg közé elvegyülten barangolván, támadt néhány olyan őszinte szavam, melyet még más nem vetett papírra.

Könyvem a következő fejezetekre oszlik:

1. Három magyar vármegyén keresztül. (1901. augusztus havában.)

2. Szászok és oláhok között. (1903. június és július havában.)

3. Kint a pusztán (1903. július havában)

4. Nemesi falun, az Ér mentén. (1903. augusztus havában.)

5. A tokaji hegy alatt. (1903. szeptember havában.)

6. A jászberényi sárga kaszárnyában (1904. augusztus és szeptember hónapokban)

Több ivre terjedő művem árát — a postaköltséggel együtt — 1 koronában szabom meg azok számára, akik előzetesen megrendelik; ellenben a könyv bolti ára 2 korona lesz. A tisztelt gyűjtőknek 10 példány megrendelése után tisztelet példányt adok. A tisztelt megrendelőket kérem, hogy a megrendeléseket és esetleges előfizetési pénzeket legkésőbb december 10-ik napjáig sziveskedjenek címemre beküldeni, mert a könyvet karácsony napjára kézhez akarom juttatni.

(1904. november havában.)

Hazafias üdvözléssel

Ifjabb Mórincz Pál.

Debreczen, Vörösmarty utca 5. sz.

„A Karász uraság koczája és más elbeszélések” című könyve most jelent meg ifjabb Mórincz Pálnak. Több mint 13 ivre terjedő, divatos, keskenyalakú, igen diszes és finom kiállításban most küldiszét Rákosi Jenő Budapesti Hirlap Ujság vállalata, mely a

művet kiadta. A finom okmány papírosra nyomott műhöz eredeti magyaros czimképet, a furulyázgató kanászt kitűnő magyar rajzoló művésznünk, Garay Ákos festőművész rajzolta meg. Minden egyes kötet ára fűzve 3 korona. Egész borkötésben ára 4 korona 80 fillér. A régi szegedi polgar és paraszti életet tárgyáló, 205 oldalas könyv elbeszélései a következők:

A Karász uraság koczája.

Régi szegediek karácsony éjszakája.

Kötélgyártó legényből táborsereny.

Az örökös katonák.

Betyárokkal czimborás Dinóvszky főkapitány.

Csomor Kovács és Czen Pila.

Alpári Fábrián Kovács kácsái.

A tóárendás.

Az ötvenkilencz huszár pusztulása.

Az utolsó szegedi hóhér.

Verbunkos Agárdi.

Fabók-Repezéék a vizimalomban.

Fabók-Repezéék negyven darab aranya.

Könyvák Pozsonyban.

Szücs András szücsremeké.

Az alsó városi vörös barát.

Egy régi szőlőgyártó mester emlékeiből.

V sáros történetek.

Fodor székelybíró pusztulása.

A könyv a Budapesti Hirlap kiadóhivatalában, valamint minden hazai könyvkereskedésben kapható.

ÚJDONSÁGOK.

Japán nyári-ünnep.

Simbun hónap 22-ik napja nevezetes nap az Ezersziget országában. Nagy vigaság van mindenfelé, ahol csak mosolygó japánok laknak. Persze az ideán a háboru zaja tülharsogja ezt az idillikus ünnepnapot, de azért kegyeltes ézés fogja megszallni a légszilajabb liaojangi katonát is; mikor Simbun hó 22-ikén a nyár szent ünnepére virrad.

Micsoda öröm, mennyi kacagás, milyen aranyos jókedv, csendő énekszó töltötte be Japánországot, ezen a napon. Még tavaly is minden városban heteken át készülődtek a nagy nyár ünnepére. Szegény és gazdag, egészséges ember, meg aki a lábát is alig tudja felemelni: egyformán a Nagy Nyár ünnepének hatása alatt volt. Mert a kontinensen nem lehet a japáni temperamentum mására találni. S ez a temperamentum sehol sem nyilatkozik meg oly erővel, mint a Nyári ünnepén: ezen a tipikus japán mulatságon.

Amikor a japánok kultusza először járta be Európát, a legtelevébb párizsi szalonban a Goncourt testvérek írói és művészi társaságába mutattak be egy ilyen utánczó Nyári-ünnepet. A vállalkozás fenyesen beütközött s abban az egy szalonban ötvenegynéhány követője akadt a Goncourt-oknak. Mindezonnan jut eszünkbe; mert úgy értesülünk, hogy a debreczeni zsidó nőegyesület bemutatja a japán Nyár-ünnepet — az idei télen.

Tudvalevő, hogy a földgolyó tulsó felén lakó japánoknál most kezdődik a nyár s a kalendárium tudósok szerint Simbun hó 22-ik napja, a mi decemberünk harmadik hetére esik. Ezért rendezzi december 17-ikén zimankós télviz idején Nyári-ünnepét ez a nőegyesület, mely évek óta híres az elmés és bizar öletekről, báljainak

paratlan sikeréről. Őzintén megvalljuk, most is erősen gyanakodunk, hogy ezt a kiváló eszmét sem egészen a japánok iránti szimpátiá sugalta a bájos női választmány; inkább arra a színpompára gondoltak, amiben a Bika terme fog uszni, mikor Tokió ragyogásával veszi fel a versenyt.

A fiatal nők japáni kosztümben jelennek meg, lesznek japáni teaházak is, az egyik sarokban feépül a nyári-kert, mely hű mása lesz kicsinyben a japán főváros sokat emlegetett mulatójának. Színpadán táncz, ének fogja fölvaltani egymást. Mindezeket így határozta el a nőegyesület minap tartott gyűlésében a szótá Balkányi Miklósné elnök vezérlete alatt éjt és napot egybe vetve készül, hogy minden a legszebb legyen, mikor felvirrad Simbun hónap nevezetes napja.

Becsapott menyasszony.

Házasságmedélő kovácslegény.

Kassán még a nyáron ismerkedett meg Leskó Katalin székácsnő Cs. F. debreczeni kovácslegényével, aki úgy elcsavarta a fejét a hiszékeny teremtesnek, hogy vakon hitte minden szavát, pedig a furlangos legény nem szerette, csak a pénzére áhítozott.

Volt ugyanis a leánynak 608 korona készpénze a kassai takarékpénztárban. Keservesen kuporgatta össze a béréből. Tíz évi eselédkezésnek a gyümölcse volt az.

Hogy a hiszékeny leányt megfosztassa a kis vagyonszájától, lecsalta Debreczenbe. Itt laknak a legény szülei, akik szívesen látták a leányt, a jövendőbeli menyőket. A leány, aki a kassai takarékból kivette a pénzt, közös háztartásra lépett a legényvel, aki azon ürügy alatt, hogy a házasságkötéshez szükséges okmányokra és egyebekre kell a pénz, apránként egészen kifosztotta a szerencsétlen teremtest.

Nagyon sokba kerül ám a házasság — mondta az együgyű leánynak, akitől szerdán az utolsó 30 koronáját is kicsalta.

Szerda óta nem is került elő a legény. Megszökött. A leány két napig sirdogált, míg végre a házasságmedélő ellen családséit megtette a feljelentést. A rendőrség az ügyet áttette a bírósághoz. A szerencsétlen teremtes azonban a keservesen összekuporgatott pénzecskéjét aligha látja viszont.

Vasárnapi istentiszteletek. A vasárnapi istentiszteleteket az ev. ref. templomokban: Nagytemplomban Bíró Ferencz segédlelkész. Kistemplomban Bóltéki Lajos mándoki lelkész. Kossuth utcai templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész. Ispolytemplomban Szele György lelkész. A szegényházban nem lesz istentisztelet. A Csapókerthben Kovács János népiskolai felügyelő. A Homokkerthben egy hittanhallgató.

Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

A „Hittanszaki Önképzőkör” 1904. nov. 6-ikán a Csapó- és Homokkerthben istentiszteletet rendez a következő programmal: — A Csapókerthben: Énekel: Török János 4. th. Imádkozik: Szendrei István 2. th. Bibliát magyaráz: Melegh Gyula 3. th. Imádkozik: Lukacs László 3. th. Énekel: Nagy Lajos 4. th. — A Homokkerthben: Kovács Ferencz 4. th. Jánossy Sándor 3. th. Jóljárt István 3. th. Varga Sándor 2. th. Mészáros Mihály 4. th.

Lám Sándor

DEBRECZEN

Mező- és Hatvan-utca sarkán.

Ajánlja gazdagon berendezett lámparaktárát u. m. asztalilámpák, bronz- és nickeltalppal, függőlámpák ebédli, salon és hálószobák részére gyári árban.

A kath. ter...
8 órakor szent...
Nándor v. püspök...
misét tart, segéd...
zsef prédikál;...
tén lesznek sze...
Dr. Wolafka Ná...
s a 3 órai lyta...
végzi a Rózsafi...
ságát szent bes...

A görög...
reggeli istentisz...
mise; délután...
tosság; 3 óra...
ció és gyász i...

— Az u...
reczeni új-párt...
Degenfeld Józse...
dik amerikai ut...
királynőben lak...
életünk számos...
asztalfőn ült az...
mán az ipar és...
jobbjan dr. Tü...
Kálmán titkár.

Erőss Lajos, K...
Csürös Ferencz...
Jenő, Sas Béla...
mán, Hajdu Z...
gedüs Sándor,...
dr. Weisz Józse...
József, Dalmy...
Sándor, Gyürk...
Endre, Kálmán...
Tudós Kálmán...
Agárdy Lajos,...
Béla, dr. Freu...
Beralan, Pap...
Az első felkös...
dotta, igen sz...
Degenfeld Józ...
ugyancsak az...
Szabó Kálmán...
vezérér, bíró...
harát. Körös...
új-párt intéz...
genfeld Józse...
gönyét és in...
táviratban bá...
vezérét. Az ü...
velkező:

Gr...
isten ál...
amelyen é...
ladott. Fár...
kezdte egy...
a zászlónal...
nyuló betül...
magyar ne...
Az új-p...
dr. Halmay...
Erre a...
vezetősége az...
Bár...
Párteln...
tiszteletére...
rencsese...
melylyel k...
az ujjilág...
lakomát re...
párthivek...
dik az új...
godnak

— Kö...
A város közi...
tartotta ülés...

Chyll...
DEBRECZ

A kath. templomban vasárnap 6, 7 és 8 órákor szent misék. 9 órákor Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plebános nagy misét tart, segédlettel, utána Kampell József prédikál; 11 kor és 1/2 12 kor szintén lesznek szent misék. Délután 1/2 3 kor Dr. Wolafka Nándor keresztény tanítást tart a 3 órai lytánia után 4 órákor ugyanő végzi a Rózsafüzér társulat hónapos ajtatoságát szent beszéd és köszönettel.

A görög kath. kápolnában: 6 órákor reggeli istentisztelet; délelőtt 9 órákor sz. mise; délután fél 3 órákor rózsafüzér ajtatoság; 8 órákor vacsernye, utána prédikáció és gyász istentisztelet.

Az új párt lakomája. A debreczeni új-párt azon alkalomból, hogy gróf Degenfeld József pártelnök visszatért második amerikai utjából, tiszteletére az Angol királynőben lakomát rendezett, amelyen közéletünk számos kitűnősége vett részt. Az asztalfőn ült az ünnepekt, balján Szabó Kálmán az ipar és kereskedelmi kamara elnöke, jobbán dr. Tüdős János alelnök, dr. Körösi Kálmán titkár. Ott voltak dr. Bartha Béla, Erdős Lajos, Karaj Sándor, Peczkó Ernő, Csűrös Ferencz, Matolcsy László, dr. Freund Jenő, Sas Béla, Zalányi János, Bakos Kálmán, Hajdú Zsigmond, Rózsa Sándor, Hegedüs Sándor, Szojka Gyula, dr. Szász Adolf, dr. Weisz József, P. Nagy Zoltán, Csanak József, Dalmy Kálmán, Veszter István, Szabó Sándor, Gyürky Sándor, Wiener Adolf, Márk Endre, Kálmán Lajos, Taffler Ignác, dr. Tüdős Kálmán, Pálffy Gábor, Sirobach Géza, Agárdy Lajos, dr. Barcsa János, Nyáry Béla, dr. Freund Jenő, Csurka István, Hauer Beralan, Papp László és még számosan. Az első felköszöntőt dr. Tüdős János mondta, igen szép beszédben üdvözölve gróf Degenfeld Józsefet; utána dr. Freund Jenő ugyancsak az egészségére emelt poharat. Szabó Kálmán az új-párt megalapítójára és vezérére, báró Bánffy Dezsőre emelte poharát. Körösi Kálmán dr. felolvasta az új párt intéző bizottságának, gróf Degenfeld József párt elnökhöz intézett sürgönyét és, indítványozta, hogy üdvözöljék táviratban báró Bánffy Dezsőt, az új-párt vezérért. Az üdvözlő táviratok szövege a következő:

Gróf Degenfeld József

Debreczen.

Isten áldása kísérje azon szép uton, amelyen édes hazánk javáért küzdve haladt. Fáradozásának eredménye legyen kezdete egy szebb jövőnek, diadala annak a zászlónak, melyre, soha el nem halványuló betűkkel van felírva az egységes, magyar nemzeti állam.

Az új-párt intéző bizottsága nevében dr. Halmay Elemér főtitkár.

Erre a táviratra a debreczeni új-párt vezetősége az alábbi távirattal válaszolt!

Báró Bánffy Dezső urnak

Budapest.

Pártelnökünk gróf Degenfeld József tiszteletére azon alkalomból, hogy szerencsésen hazaérkezett amerikai utjáról, melylyel kapcsolatot létesített hazánk és az újvilág ref. magyarsága között, ünnepi lakomát rendeztünk, ahonnan a jelenlévő parthivek tiszteletteljes üdvözlésüket küldik az új-párt vezérének, nagyméltóságodnak

Szabó Kálmán h. elnök.

Közigazgatási bizottsági ülés. A város közigazgatási bizottsága szombaton tartotta ülését Domahidy Elemér főispán

elnöksége alatt. Jelen voltak: Kovács József polgármester, Bészler Károly tb. főjegyző, arvaszéki ülnök, Magoss György tiszti fő-ügyész, Aczél Géza főmérnök, Király Gyula tanácsnok, Csánky Viktor tanfelügyelő, dr. Horváth István ügyész, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Latinovics Mihály államépítészeti hiyatalfőnöke, Sárvy Gyula főorvos, Kola János, Horváth István, dr. Kocsár Gábor, Riekl Antal, Pálffy Gábor és Márk Endre.

A szabad iskola mai megnyitóján a következő előadások lesznek: a vármegyeház nagytermében Brunner Lajos dr. a fertőző betegségekről, az állami főreáliskolában Burger Péter dr. az alkohol ellenes mozgalomról, a Kossuth-utca 52. sz. a. ref. elemi iskolában Kenyeres Elek dr. a tüdőgümőkóról s a ref. főiskola akadémiai 6. sz. termében (első emelet, feljárt a Csokonai kert felőli ajtó) Szenes Zsigmond dr. fog a gyermekápolásról előadást tartani. Az előadások holnaptól kezdve minden vasárnap d. u. 8 órákor pontban kezdődnek meg. Minden érdeklődőt szívesen látnak.

Sikerült vadászat. A hortobágyi pusztán sikerült vadászatot rendezett Domahidy Elemér főispán. Négyen 34 vadlibát lőttek.

Visszatérő hírlapíró. Ez év tavaszán távozott el Debreczenből Frank Zoltán hírlapírótársunk, aki a szabadelvű párt „Szabadság” című lapjának volt a helyettes szerkesztője, aki jelenleg az egyik miskolci lapot szerkeszti. Mint értesülünk, a jótollu Frank Zoltán kartársunk, az ötletes Sziporka Zsolt visszatér Debreczenbe a „Szabadság”-hoz.

Az első ülés. A városi közgyűlés két év előtt bizottságot alakított, amelynek az lett volna a feladata, hogy javaslatot tegyen az iránt, miképpen lehetne a Hortobágy jövedelmezőségét fokozni. Ennek a bizottságnak tagjai Kovács József polgármester, Simonffy Imre, Komlóssy Arthur, Vecsey Imre, Király Gyula, Roncsik Lajos, dr. Magoss György, dr. Bakonyi Samu, Horváth István, Márton Imre, Márk Endre, Zádor Lajos, Komlóssy Dezső, Szentessy János, Berényi Gábor és Varga Károly jegyző. Ez a bizottság, mióta megválasztották, még nem ülésezett. A bizottság elnöke végrevalahára hétfőn délután 3 órára értekezletre hívta egybe a két év előtt kiküldött bizottságot.

Debreczen — Torontál megyében. A napokban a debreczeni kollegium könyvtárához New-Yorkból levél érkezett. A levélborítékon ez áll: „Debreczin, Bez. Tarantál, Hungary”. Vagyis: szegény Debreczent eltették láb alól Torontál megyébe. Még jó, hogy a posta reánk talált Hajdu vármegyében is.

Házasságkötések. E hét folyamán a helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a következő házasságkötések történtek: Horog György—Rózsa Julianna. Dr. Kérészi Árpád—Propper Ilona. Tárnok Ede—Jarossy Margit, Kabai János—Kecskés Eszter, Tordai Sándor—Békési Erzsébet, Szabó Zsigmond—Kálmán Julianna, Gere Miklós—Földvári Erzsébet, Kardos Lajos—Tóth Mária, Békési Imre—Kovács Róza, Budai István—Szabó

Eszter, Horvát Miklós—Szabó Róza, Friedmann Ignác—Brück Belly, Vass András—Dörö Maria, S. fics Gyula—Hina Anna, Balázs Mátyas—Horváth Zsuzsanna, Székér Ernő—Hutiray Paulina, Beker Ignác—Kálmán Hani, Schuller Ábrahám—Deutsch Berta, Szabó Lajos—Zelena Anna, Fráter József—Donogán Izabellával. Összesen 20 pár.

A Debreczeni munkás dal-egylet november hó 6-án, vasárnap délután 4 órákor, a szokott helyen választmányi gyűlést tart, melyre az egylet választ. tagjait ez uton hívja meg az Elnökség.

Munkásgyűlés. A debreczeni famunkások szakegylete vasárnap délután fél 8 órákor a timártársulat Hunyadi-utca 2. sz. a. levő helyiségében gyűlést tart. Napirend: a budapesti asztalos szakegylet feloszlata és a sztrájk törvény. A gyűlésen Vetéssy Béla rendőrfogalmazó és Szóts Lajos rendőrbiztos fognak megjelenni.

A tisztikar barátkozása. A 39-ik gyalogezred teljes tisztikara szombaton este a „Bika” szálloda nagytermében gyűlt össze társasvacsorára az ujonnan kinevezett és az eltávozó tisztek tiszteletére. Vacsora alatt a katonai zenekar játszott.

A „Máv” altiszti dalkör bemutatkozása. Szép sikerrel mutatkozott be tegnap este városunk új dalos egyesülete a máv. Altiszti dalkör. Kitűnő összhangjak és képzettségük már az első tűzpróba alkalmával is föltűnt és hisszük, hogy Hóra Károly szakavatott vezetésével a dalkör mihamar a legelső sorába fejlődik. Tegnap esti gyűlést igen szép számú közönség élvezettel halgatta, majd a sikerült műsor után a fiatalok táncra perdtül. A megjelent hölgyek névsorát itt adjuk: Asszonyok: Stingly Kálmánné, Bárdossy Gyuláné, Pál Lászlóné, Réthy Endréné, Czerovszky Lászlóné, Höffer Adolfné, Deák Józsefné, Erdős Karolyné, Nagy Sándorné, Kiss Ferenczné, Tóth Mihályné, Szücs Istvánné, öz. Debreczeni Lajosné, Hóra Károlyné, Farkas Vilmosné, Kovács Istvánné, Májernek Józsefné Budapest. Váy Györgyné, Juhász Sándorné, öz. Mohácsy Istvánné, Szatay Lászlóné, Tóth Józsefné, Spornyi Gyuláné, Kertész Kálmánné, Nagy Józsefné, Veisz Sándor, Koroknai Lajosné, öz. Major Istvánné, Váradi Józsefné, Révész Józsefné Zöld Istvánné, Simon Sándorné, Baggi Istvánné, László Karolyné, Papp Józsefné, Alfongi Istvánné, Seyra Hugóné, Komáromi Leoné, öz. Szabó Lászlóné Tóth Lajosné, Sallay Sándorné, Prognér Adolfné stb. Leányok: Méth Mariska, Bernardin Jolán, Deák Böske, Erdős Jolán, Nagy Mariska, Kiss Eszti, Tóth Margit, Furman Etelka, Dobza Mariska, Süttő Emilia, Vay Lenke, Juhász Erzsike, Munkács Irma, Munkácsi Rózsika, Szatay Margit, Klein Antónia, Kemény Ilona, Nagy Zuzsika, Nagy Rózsika, Koroknai Piroška, Várady nővérek, Révész Rózsika, Zöld Rozácska, Nagy Ilonka, Simon Rózsika, Fenyő Sa oita, Bagdi Jolán, Németh Irénke, Nagy Piroška, Kovács Eszti, Barna nővérek, Skyva Margit, Komáromy Sarolta, Tóth Eszti, Sallay Zuzsika, Csathó Gizike stb.

Esküvő. Fráter Rezső gözmalmi tiszviselő szombaton tartotta esküvőjét Donogán István debreczeni nagykereskedő kedves leányával Bellával. Az esküvőt este az Angol Királynő fehér termében tartott nász lakoma követte.

Chyllnski Gy. Utóda

fényképezési műterme

DEBRECZEN, Piacz-utca 41. sz. alatt

a legkényesebb művészi izlést is kielégítő fényképek mérsékelt árak mellett készülnek.

Ugyanott olajmestményeki akvarellek, fénykép-

nagyítások és oleografák is a legszebb kivitelben készülnek.

hat, hogy Szávay Gyula Debreczenben megjelent két kötetével, mint író is közelebb kapcsolja magát Debreczenhez.

Szavayról levél szó, elégnék tartjuk, ha egyszerűen tudomásul hozzuk a nagy magyar irodalmi élet és különösképpen a mi szűkebb hajduságunk ezen kedves eseményét, itt közölve a kiadott „Irodalmi jelentést”, mely így hangzik:

Szavay Gyula munkáiból két kötetet rendezünk sajtó alá. Az egyik kötet

Vitézi ének

és más egyéb versek.

cím alatt szerző újabb költeményeit foglalja magában, a másik pedig

Csokonai köszöntése

és 12 más beszéd.

cím alatt ünnepi alkalmakon mondott beszédeiből fog egy gyűjteményt tartalmazni.

Mind a két kötet az idei karácsonyra megjelenik s előfizetési árak egyenként 2 korona. Megrendelések és pénzek szerző címére (Debreczen) intézendők.

Kiváló tisztelettel

a Csokonai Nyomda.

„Barangolások” című újabb könyvében a forrongó, lázas, pusztító, belső- és külső erőktől megtámadott ifjú Magyarországnak életébe nyújtok bizalmas betekintést. Ugy érzem, hogy a drága magyar földön, a tömeg közé elvegyülten barangolván, támadt néhány olyan őszinte szavam, melyet még más nem vetett papírra.

Könyvem a következő fejezetekre oszlik:

1. Három magyar vármegyén keresztül. (1901. augusztus havában.)
2. Szászok és oláhok között. (1903. június és július havában.)
3. Kint a pusztán. (1903. július havában.)
4. Nemesi falun, az Érmentén. (1903. augusztus havában.)
5. A tokaji hegy alatt. (1903. szeptember havában.)
6. A jászberényi sárga kaszárnyában. (1904. augusztus és szeptember hónapokban.)

Több ivre terjedő művem árát — a postaköltséggel együtt — 1 koronában szabom meg azok számára, akik előzetesen megrendelik; ellenben a könyv bolti ára 2 korona lesz. A tisztelt gyűjtőknek 10 példány megrendelése után tisztelet példányt adok. A tisztelt megrendelőket kérem, hogy a megrendeléseket és esetleges előfizetési pénzeket legkésőbb december 10-ik napjáig sziveskedjenek címemre beküldeni, mert a könyvet karácsony napjára kézhez akarom juttatni.

(1904. november havában.)

Hazafias üdvözléssel

Ifjabb Mórincz Pál.

Debreczen, Vörösmarty utca 5. sz.

„A Káráz uraság koczája és más elbeszélések” című könyve most jelent meg ifjabb Mórincz Pálnak. Több mint 13 ivre terjedő, divatos, keskenyalakú, igen díszes és finom kiállításban most küldjétek Rakosi Jenő Budapesti Hírlap Újság vállalatára, mely a

művet kiadta. A finom okmány papírosra nyomott műhöz eredeti magyaros czimképet, a furulyázgató kanászt kitűnő magyar rajzoló művésznök, Garay Ákos festőművész rajzolta meg. Minden egyes kötet ára füzve 3 korona. Egész borkötésben ára 4 korona 80 fillér. A régi szegedi polgár és paraszti életet tárgyaló, 205 oldalas könyv elbeszélései a következők:

A Káráz uraság koczája.
Régi szegediek karácsony éjszakája.
Kötélgyártó legényből tábornok.
Az örökös katonája.
Bettyárokka czimborás Dinóvszky főkapitány.
Csomor Kovács és Czen Pila.
Alpári Fábián kovács kacsái.
A tőrendés.
Az ötvenkilenc huszár pusztulása.
Az utolsó szegedi hóhér.
Verbunkos Agárdi.
Fabók Repezések a vizimalomban.
Fabók Repezések negyven darab aranya.
Könyveik Pozsonyban.
Szűcs András szűcsremeke.
Az alsó városi vörös barát.
Egy régi szűcs mester emlékeiből.
Város történetek.
Fodor székely pusztulása.

A könyv a Budapesti Hírlap kiadóhivatalában, valamint minden hazai könyvkereskedésben kapható.

ÚJDONSÁGOK.

Japán nyári-ünnep.

Simbun hónap 22-ik napja nevezetes nap az Ezersziget országában. Nagy vigaság van mindenfelé, ahol csak mosolygó japánok laknak. Persze az idén a háboru zaja tülharsogja ezt az idillikus ünnepnapot, de azért kegyetemes ézés fogja megszallni a legszilajabb liaojangi katonát is, mikor Simbun hó 22-ikén a nyár szent ünnepére virrad.

Micsoda öröm, mennyi kacagás, milyen aranyos jókedv, csendő énekszó töltötte be Japánországot, ezen a napon. Még tavaly is minden városban heteken át készülődték a nagy nyár ünnepére. Szegény és gazdag, egészséges ember, meg aki a lábát is alig tudja felemelni: egyformán a Nagy Nyár ünnepének hatása alatt volt. Mert a kontinensen nem lehet a japáni temperamentum mására találni. S ez a temperamentum sehol sem nyilatkozik meg oly erővel, mint a Nyári ünnepen: ezen a tipikus japán mulatságon.

Amikor a japánok kultusza először járt be Európát, a legelivőbb párizsi szalonban a Goncourt-testvérek írói és művészi társaságába mutattak be egy ilyen utánczó Nyári-ünnepet. A vállalkozás fényesen beütött s abban az egy szalonban ötven egynehány követője akadt a Goncourt-oknak. Mindezonnan jut eszünkbe; mert úgy értesülünk hogy a debreczeni zsidó nőegyesület bemutatja a japán Nyár-ünnepet — az idei télen.

Tudvalevő, hogy a földgolyó tulsó felén lakó japánoknál most kezdődik a nyár s a kalendárium tudósok szerint Simbun hó 22-ik napja, a mi decemberünk harmadik hetére esik. Ezért rendezzi december 17-ikén zimankós télviz idején Nyári-ünnepét ez a nőegyesület, mely évek óta híres az elmes és bizar öletekről, bájjainak

paratlan sikeréről. Őzintén megvalljuk, most is erősen gyanakodunk, hogy ezt a kiváló eszmét sem egészen a japánok iránti szimpátiá sugalta a bájos női választmány; inkább arra a színpompára gondoltak, amiben a Bika terme fog uszni, mikor Tokió ragyogásával veszi fel a versenyt.

A fiatal nők japáni kosztümben jelennek meg, lesznek japáni teaházak is, az egyik sarokban feépül a nyári-kert, mely hű mása lesz kicsinyben a japán főváros sokat emlegetett mulatójának. Színpadán táncz, ének fogja föl váltani egymást. Mindezeket így határozta el a nőegyesület minap tartott gyűlésében s azóta Balkányi Miklósné elnök vezérlete alatt éjt és napot egybe vetve készül, hogy minden a legszebb legyen, mikor felvirrad Simbun hónap nevezetes napja.

Becsapott menyasszony.

Házasságmedélő kovácslegény.

Kassán még a nyáron ismerkedett meg Leskó Katalin szakácsnő Cs. F. debreczeni kovácslegényével, aki úgy elcsavarta a fejét a hiszékeny teremtésnek, hogy vakon hitte minden szavát, pedig a furfangos legény nem szerette, csak a pénzére áhitozott.

Volt ugyanis a leánynak 608 korona készpénze a kassai takarékpénztárban. Keservesen kuporgatta össze a béréből. Tíz évi eselédkedésének a gyümölcse volt az.

Hogy a hiszékeny leányt megfosztassa a kis vagyontól, lecsalta Debreczenbe. Itt laknak a legény szülei, akik szívesen látták a leányt, a jövődöbeli menyőket. A leány, aki a kassai takarékból kivette a pénzét, közös háztartásra lépett a legényvel, aki azon ürügy alatt, hogy a házasságkötéshez szükséges okmányokra és egyébekre kell a pénz, apránként egészen kifosztotta a szerencsétlen teremtést.

— Nagyon sokba kerül ám a házasság — mondta az együgyű leánynak, akitől szerdán az utolsó 30 koronáját is kicsalta.

Szerda óta nem is került elő a legény. Megszökött. A leány két napig sirdogált, míg végre a házasságmedélő ellen családséit megtette a feljelentést. A rendőrség az ügyet áttette a bírósághoz. A szerencsétlen teremtés azonban a keservesen összekuporgatott pénzecskéjét aligha látja viszont.

Vasárnapi istentiszteletek.

A vasárnapi istentiszteleteket az ev. ref. templomokban: Nagytemplomban Bíró Ferencz segédlelkész. Kistemplomban Bótki Lajos mandoki lelkész. Kossuth utcza templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész. Ispolytemplomban Széle György lelkész. A szegényházban nem lesz istentisztelet. A Csapókerthben Kovács János népiskolai felügyelő. A Homokkerthben egy hittanhangoló.

Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

A „Hittanszaki Önképzőkör” 1904. nov. 6-ikán a Csapó- és Homokkerthben istentiszteletet rendez a következő programmal: — A Csapókerthben: Enekel: Török János 4 th. Imádkozik: Szendrei István 2 th. Bibliát magyaráz: Melegh Gyula 3 th. Imádkozik: Lukacs László 3 th. Enekel: Nagy Lajos 4 th. — A Homokkerthben: Kovács Ferencz 4 th. Jánossy Sándor 3 th. Jóljárt István 3 th, Varga Sándor 2 th. Mészáros Mihály 4 th.

Lám Sandor

DEBRECZEN

Plooz- és Hatvan-utca sarkán.

Ajánlja gazdagon berendezett lámparaktárát u. m. asztalilámpák, bronz- és nickeltalppal, függőlámpák ebédő, salon és hálószobák részére gyári árban.

A kat...
8 órakor sz...
Nándor v...
misét tart...
zsef prédik...
tén lesznek...
Dr. Wolfa...
s a 3 órai...
végzi a Ró...
ságát szent

A gő...
reggeli iste...
mise: délu...
tosság; 3...
ció és gy

reczeni uj...
Degenfeld...
dik amerik...
királynőbe...
életünk sz...
asztalfőn...
mán az ip...
jobbán d...
Kálmán ti...
Erőss, Laj...
Csűrös Fe...
Jenő, Sas...
mán, Haj...
gedüs Sár...
dr. Weisz...
József, De...
Sándor, G...
André, K...
Tüdös Ká...
Agárdy L...
Béla, dr...
Beralan...
Az első f...
dotta, ige...
Degenfeld...
ugyanca...
Szabó Ka...
vezérér...
harát, k...
uj párt...
genfeld...
gönyét é...
táviratba...
vezérét...
vetkező:

amely...
ladott...
kezdett...
a zás...
nyuló...
magya...
Az...
dr. Ha...
Er...
vezetősé

amely...
ladott...
kezdett...
a zás...
nyuló...
magya...
Az...
dr. Ha...
Er...
vezetősé

amely...
ladott...
kezdett...
a zás...
nyuló...
magya...
Az...
dr. Ha...
Er...
vezetősé

amely...
ladott...
kezdett...
a zás...
nyuló...
magya...
Az...
dr. Ha...
Er...
vezetősé

amely...
ladott...
kezdett...
a zás...
nyuló...
magya...
Az...
dr. Ha...
Er...
vezetősé

amely...
ladott...
kezdett...
a zás...
nyuló...
magya...
Az...
dr. Ha...
Er...
vezetősé

amely...
ladott...
kezdett...
a zás...
nyuló...
magya...
Az...
dr. Ha...
Er...
vezetősé

amely...
ladott...
kezdett...
a zás...
nyuló...
magya...
Az...
dr. Ha...
Er...
vezetősé

amely...
ladott...
kezdett...
a zás...
nyuló...
magya...
Az...
dr. Ha...
Er...
vezetősé

amely...
ladott...
kezdett...
a zás...
nyuló...
magya...
Az...
dr. Ha...
Er...
vezetősé

A kath. templomban vasárnap 6, 7 és 8 órákor szent misék, 9 órákor Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános nagy misét tart, segédlettel, utána Kampell József prédikál; $\frac{1}{4}$ 11 kor és $\frac{1}{2}$ 12 kor szintén lesznek szent misék. Délután $\frac{1}{4}$ 8 kor Dr. Wolafka Nándor keresztény tanítást tart a 8 órai lytánia után 4 órákor ugyanő végzi a Rózsafüzér társulat hónapos ájtosságát szent beszéd és köszönettel.

A görög kath. kápolnában: 6 órákor reggeli istentisztelet; délelőtt 9 órákor sz. mise; délután fél 3 órákor rózsafüzér ájtosság; 8 órákor vecsernye, utána prédikáció és gyász istentisztelet.

— **Az új párt lakomája.** A debreczeni új-párt azon alkalomból, hogy gróf Degenfeld József pártelnök visszatért második amerikai utjából, tiszteletére az Angol királynőben lakomát rendezett, amelyen közéletünk számos kitünősége vett részt. Az asztalfőn ült az ünnepekt, balján Szabó Kálmán az ipar és kereskedelmi kamara elnöke, jobbján dr. Tüdös János alelnök, dr. Körösi Kálmán titkár. Ott voltak dr. Bartha Béla, Erőss Lajos, Karai Sándor, Peczkó Ernő, Csűrös Ferencz, Matolcsy László, dr. Freund Jenő, Sas Béla, Zalányi János, Bakos Kálmán, Hajdu Zsigmond, Rózsa Sándor, Hegedüs Sándor, Szojka Gyula, dr. Szász Adolf, dr. Weisz József, P. Nagy Zoltán, Csanak József, Dalny Kálmán, Veszter István, Szabó Sándor, Gyürky Sándor, Wiener Adolf, Márk Endre, Kálmán Lajos, Taffér Ignác, dr. Tüdös Kálmán, Palfy Gábor, Sirobach Géza, Agárdy Lajos, dr. Barcsa János, Nyáry Béla, dr. Freund Jenő, Csúrka István, Hauer Beralan, Papp László és még számosan. Az első felköszöntőt dr. Tüdös János mondta, igen szép beszédben üdvözölve gróf Degenfeld Józsefet; utána dr. Freund Jenő ugyancsak az egészségére emelt poharat. Szabó Kálmán az új-párt megalapítójára és vezérére, báró Bánffy Dezsőre emelte poharát. Körösi Kálmán dr. felolvasta az új párt intéző bizottságának, gróf Degenfeld József párt elnökhöz intézett sürgönyét és indítványozta, hogy üdvözöljék táviratban báró Bánffy Dezsőt, az új-párt vezérének. Az üdvözlő táviratok szövege a következő:

Gróf Degenfeld József

Debreczen.

Isten áldása kísérje azon szép uton, amelyen édes hazánk javáért küzdve haladt. Fáradozásának eredménye legyen kezdete egy szebb jövőnek, diadalának a zászlónak, melyre soha el nem halványuló betűkkel van felírva az egységes, magyar nemzeti állam.

Az új-párt intéző bizottsága nevében dr. Halmay Elemér főtitkár.

Erre a táviratra a debreczeni új-párt vezetősége az alábbi távirattal válaszolt!

Báró Bánffy Dezső urnak

Budapest.

Pártelnökünk gróf Degenfeld József tiszteletére azon alkalomból, hogy szerencsésen hazaérkezett amerikai utjáról, melylyel kapcsolatot létesített hazánk és az újvilág ref. magyarsága között, ünnepi lakomát rendeztünk, ahonnan a jelenlevő pártbírák tiszteletteljes üdvözlésüket küldik az új-párt vezérének, nagyméltóságodnak

Szabó Kálmán h. elnök.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.**

A város közigazgatási bizottsága szombaton tartotta ülését Domahidy Elemér főispán

elnöke alatt. Jelen voltak: Kovács József polgármester, Bészler Károly tb. főjegyző, árvaszéki ülnök, Magoss György tiszti főügyész, Aczél Géza főmérnök, Király Gyula tanácsnok, Csányi Viktor tanfelügyelő, dr. Horváth István ügyész, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Latinovics Mihály államépítészeti hiyatalfőnöke, Sárvy Gyula főorvos, Kola János, Horváth István, dr. Kocsár Gábor, Rickl Antal, Palfy Gábor és Márk Endre.

— **A szabad iskola** mai megnyitóján a következő előadások lesznek: a vármegyeház nagytermében Brunner Lajos dr. a fertőző betegségekről, az állami főreáliskolában Burger Péter dr. az alkohol ellenes mozgalomról, a Kossuth-utca 52. sz. a. ref. elemi iskolában Kenyeres Elek dr. a tüdőgümőkorról s a ref. főiskola akadémiai 6. sz. termében (első emelet, feljárata a Csokonai kert felőli ajtó) Szenes Zsigmond dr. fog a gyermekápolásról előadást tartani. Az előadások holnapról kezdve minden vasárnap d. u. 8 órákor pontban kezdődnek meg. Minden érdeklődőt szívesen látnak.

— **Sikerült vadászat.** A hortobágyi pusztán sikerült vadászatot rendezett Domahidy Elemér főispán. Négyen 34 vadlibát lőttek.

— **Visszatérő hírlapíró.** Ez év tavaszán távozott el Debreczenből Frank Zoltán hírlapíró társunk, aki a szabadlevélpárt „Szabadság” című lapjának volt a helyettes szerkesztője, aki jelenleg az egyik miskolci lapot szerkeszti. Mint értesülünk, a jótollu Frank Zoltán kartársunk, az ötletes Sziporka Zsolt visszatér Debreczenbe a „Szabadság”-hoz.

— **Az első ülés.** A városi közgyűlés két év előtt bizottságot alakított, amelynek az lett volna a feladata, hogy javaslatot tegyen az iránt, miképpen lehetne a Hortobágy jövedelmezőségét fokozni. Ennek a bizottságnak tagjai Kovács József polgármester, Simonffy Imre, Komlóssy Arthur, Vecsey Imre, Király Gyula, Roncsik Lajos, dr. Magoss György, dr. Bakonyi Samu, Horváth István, Márton Imre, Márk Endre, Zádor Lajos, Komlóssy Dezső, Szentessy János, Berényi Gábor és Varga Károly jegyző. Ez a bizottság, mióta megválasztották, még nem ülésezett. A bizottság elnöke végrevalahára hétfőn délután 3 órára értekezletre hívta egybe a két év előtt kiküldött bizottságot.

— **Debreczen — Torontál megyében.** A napokban a debreczeni kollegium könyvtárához New-Yorkból levél érkezett. A levélborítékon ez áll: „Debreczin, Bez. Tarantal. Hungary”. Vagyis: szegény Debreczent eltették láb alól Torontál megyébe. Még jó, hogy a posta reánk talált Hajdu vármegyében is.

— **Házasságkötések.** E hét folyamán a helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a következő házasságkötések történtek: Horog György—Rózsa Juliánna. Dr. Kérészi Árpád—Propper Ilona. Tárnok Ede—Járossy Margit, Kabai János—Kecskés Eszter. Tordai Sándor—Békési Erzsébet, Szabó Zsigmond—Kálmán Juliánna, Gere Miklós—Földvári Erzsébet, Kardos Lajos—Tóth Mária, Békési Imre—Kovács Róza, Budai István—Szabó

Eszter, Horvát Miklós—Szabó Róza. Friedmann Ignác—Brück Belly. Vass András—Doró Mária, Sücs Gyula Hina Anna, Balázs Mátyás—Horváth Zsuzsanna, Székér Ernő—Hutiray Paulina, Bekker Ignác—Kálmán Hani, Schuller Ábrahám—Deutsch Berta, Szabó Lajos—Zelena Anna, Fráter József—Donogán Izabellával. Összesen 20 pár.

— **A Debreczeni munkás dal-egylet** november hó 6-án, vasárnap délután 4 órákor, a szokott helyen választmányi gyűlést tart, melyre az egylet választ. tagjait ez uton hívja meg az Elnökség.

— **Munkásgyűlés.** A debreczeni famunkások szakegylete vasárnap délután fél 8 órákor a timártársulat Hunyadi-utca 2. sz. a. levő helyiségében gyűlést tart. Napirend: a budapesti asztalos szakegylet feloszlata és a sztrájk törvény. A gyűlésen Vetéssy Béla rendőrfogalmazó és Szóts Lajos rendőrbiztos fognak megjelenni.

— **A tisztikar harátkozása.** A 39-ik gyalogezred teljes tisztikara szombaton este a „Bika” szálloda nagytermében gyűlt össze társasvacsorára az ujjonnan kinevezett és az eltávozó tisztek tiszteletére. Vacsóra alatt a katonai zenekar játszott.

— **A „Máv” altiszti dalkör bemutatkozása.** Szép sikerrel mutatkozott be tegnap este városunk új dalos egyesülete a máv. Altiszti dalkör. Kitűnő összhangjok és képzettségök már ez első tűzpróba alkalmával is föltűnt és hisszük, hogy Hóra Károly szakavatott vezetésével a dalkör mihamar a legelső sorába fejlődik. Tegnap estélyüket igen szép szép számú közönség élvezettel halgatta, majd a sikerült műsor után a fiatalság táncra perdült. A megjelent hölgyek névsorát itt adjuk: Asszonyok: Stingly Kálmáné, Bárdossy Gyuláné, Pál Lászlóné, Réthy Endréné, Czerovszky Lászlóné, Höffer Adolfné, Deák Józsefné, Erdős Károlyné, Nagy Sándorné, Kiss Ferenczné, Tóth Mihályné, Sücs Istvánné, özv. Debreczeni Lajosné, Hóra Károlyné, Farkas Vilmosné, Kovács Istvánné, Májernek Józsefné Budapest. Váy Györgyné, Juhász Sándorné, özv. Mohácsy Istvánné, Szatay Lászlóné, Tóth Józsefné, Spornyi Gyuláné, Kertész Kálmáné, Nagy Józsefné, Veisz Sándor, Koroknai Lajosné, özv. Major Istvánné, Váradai Józsefné, Révész Józsefné Zöld Istvánné, Simon Sándorné, Bagdi Istvánné, László Károlyné, Papp Józsefné, Affongi Istvánné, Seyra Hugóné, Komáromi Leoné, özvegy Szabó Lászlóné Tóth Lajosné, Sallay Sándorné, Prognér Adolfné stb. Leányok: Méth Mariska, Bernardin Jolán, Deák Böske, Erdős Jolán, Nagy Mariska, Kiss Eszti, Tóth Margit, Furman Etelka, Dobza Mariska, Süttő Emilia, Vay Lenke, Juhász Erzsike, Munkács Irma, Munkácsi Rózsika, Szatay Margit, Klein Antonia, Kemény Ilona, Nagy Zuzsika, Nagy Rózsika, Koroknai Piroška, Váradai nővérek, Révész Rózsika, Zöld Rozácska, Nagy Ilonka, Simon Rózsika, Fenyő Salló, Bagdi Jolán, Németh Irénke, Nagy Piroška, Kovács Eszti, Barna nővérek, Skyva Margit, Komáromy Sarolta, Tóth Eszti, Sallay Zuzsika, Csathó Gizike stb.

— **Esküvő.** Fráter Rezső gözmalmi tisztviselő szombaton tartotta esküvőjét Donogán István debreczeni nagykereskedő kedves leányával Bellával. Az esküvőt este az Angol Királynő fehér termében tartott nász lakoma követte.

Chylinski Gy. Utóda

fényképészeti műterme

DEBRECZEN, Piacz-utca 41. sz. alatt

a legkényesebb művészi ízlést is kielégítő fényképek mérsékelt árak mellett készülnek.

Ugyanott olajmestményeki akvarellek, fényképek, nagytáblák és oleografák is a legszebb kivitelben készülnek.

— **Az iparkamara új tagja.** A közigazgatási bizottság a nemrég elhunyt Szedlák József helyére Stieber János pótagot hívta be. Póttag lett helyette Kriesch Henrik.

— **Terjed a torokgyík.** A gyermekszobák réme, a torokgyík és vörheny folyton terjed. Pénteken 4 torokgyík és 2 vörheny, szombaton 2 torokgyík esetet jelentettek be.

— **Eljegyzések.** Kihirdetés végett a héten jelentkeztek: Nadasdi János özv. Szamos Jánosnéval, Gencsi István Hevesi Juliánnával, Gulyás Imre Biró Eszterrel, Kovács Antal Lénárt Juliánnával, Nagy Károly Czebe Máriaival, Nagy Sándor Simon Gizellával, Bör Péter Nagy Rózával, Kiss Károly Horváth Ilonával.

— **Szentpály orvos állása.** Szentpály Benő kerületi orvos már hónapok előtt elhagyta Debreczét és Amerikába Clevelandba költözött, nem mondott le állásáról. A közgyűlés a fizetésnek kiadását a múlt hóban eltöltötte és a polgármester már el távozását után a helyettesítésével dr. K. Szalay Béla tb. kerületi orvost bízta meg, s egyben megbízta a polgármestert, hívja fel Szentpályt, hajlandó-e állását haladéktalanul elfoglalni mert ha nem, állásáról lemondottnak tekintik. A felszólítást már elküldte a polgármester Clevelandba Szentpálynak.

— **Imre napja.** Városunk Imréit szombaton keresték fel az üdvözlők jókívánataikkal. Simonffy Imre volt polgármesternél tisztelgett a tanács Kovács József polgármester vezetésével. Nagyon sokan keresték fel Márton Imre 48-as pártelnököt, Dóczy Imre ref. főiskolai felügyelőt, Oláh Imre anyakönyvvezetőt, Lengyel Imre, Balogh Imre ny. táblabíró stb.

— **Népesedési adatok.** A múlt hónapban született ev. ref. vallású 177, ág. ev. 2, róm. kath. 42, g. kath. 3, izraelita 16, összesen 245, 134 fiú és 111 leány. Törvénytelen volt 22, tehát 9%. Meghalt ev. ref. 111, 49 férfi és 62 nő, ág. ev. 1 férfi, róm. kath. 20, 11 férfi, 9 nő, gör. kath. 4, 1 férfi, 3 nő, izraelita 10, 6 férfi és 4 nő, összesen 106. A természetes napisziporulat 59. Házasságot kötött ev. ref. 29, r. kath. 7, gör. kath. 1, zsidó 3, vegyes 18 pár, összesen 59.

— **Az iparosok karácsonyi kiállítás.** Az ipartestület által rendezendő karácsonyi kiállítás olyan fényes lesz, amilyen Debreczenben még nem volt. A kiállításra a helybeli iparosok közül egyre többen jelentkeznek, kik mind szebbnél-szebb iparcikket mutatnak be a város közönségének. Hogy minél többen állithassanak ki a kiállítás helyén — az iparosok dísztermében — tér díjat nem kell fizetni, pusztán az eladott tárgyak árából fizetnek az iparosok öt százalékos kiállítás költségeire. A kiállítás megtekintésére tíz filléres jegyeket bocsátanak ki. Ezekon kívül és a belépő jegytől teljesen külön husz filléres, nyerő számmal ellátott jegyek lesznek. Minden ilyen jegy egy esetleges nyereményre jogosít. A nyereményeket a rendezőség a belépő díjakból összegyűlt összegből veszi. A kiállítás december 4-én nyílik meg és karácsonyig tart.

— **Az akasztás betegjel.** A pénteki akasztásnál, amint már említettük, két ember, Wladimir birkozómester és egy katona lettek rosszul. A szörnyű és undort gerjesztő látvány miatt azonban sokkal többen is rosszul lettek. A kivégzés után másfél órával egy katonatiszt is rosszul lett az undor követ-

kezében. A vasuti pályán levő mozdony tetején is, ahonnan szintén sokan nézték végig a kivégzést, elszedült Varga István napszámos és a lépcsőről lezuhant. Szerencsére csak kisebb horzsolást szenvedett. A nők közül, akik a kivégzést végig nézték a rak-tár padlásról, kettő lett rosszul. Az egyik ágyban fekvő beteg lett. A rettenetes undor a legtöbb szemlélőre úgy hatott, hogy egész nap nem tudott enni. Ezek többnyire mámorba fojtották az erkölcsi undort. Akadt olyan is, aki a kivégzés után, másnap lett rosszul.

— **Meghaltak.** Mezei Erzsébet ev. ref. egy hónapos, Porcsin István ev. ref. 29 napos csecsemők, Váci Eszter r. kath. 5 éves gyermek, Vajó Sándor ev. ref. 52 éves lámpagyújtó, Tóth Józsefné szül. Szabó Margit ev. ref. 28 éves.

— **Elűtötte a kocsit.** Süvöltős István hajdusámsoni gazdálkodó pénteken délután a piac és Kossuth-utca sarkán a kocsijával elűtötte Kovács Istvánt, aki könnyebb természetű sérülést szenvedett. A vigyázatlan magyart feljelentette a sértett.

— **Megsemmisített árlejtés.** A városi közkórháznál a fehérművek szállítására árlejtést hirdetett a kórház-bizottság. Három pályázó akadt. A bizottság két ajánlat közt döntött. Somossy és Donogán 6870 koronáért vállalta a szállítást, míg Kardos 7467 koronáért. A bizottság tekintettel arra, hogy Kardos már régebb idő óta szállítja a fehérműt a kórháznak, az ajánlattal szemben Kardos László ajánlatát fogadta el. Felelősség folytán a igazgatási bizottság megsemmisítette a kórház-bizottság határozatát és új árlejtés kitűzésére utasította.

— **Krista Traján kegyelmet várt.** Utólag értesülünk a pénteki kivégzés egyik megrázó jelenetéről. A halálra ítélt a kivégzés előtt negyedórával még nem tudta, hogy mikor hajtják végre rajta a halálos ítéletet. A kivégzés előtt negyedórával a prófusz levétette róla a bilincseket. A halálra ítélt arca felderült.

— **Tehát kegyelmet kaptam!** — kiáltotta fel és kiegyenesedett.

De a prófusz nem felelt.

— **Mondja hát, kegyelmet kaptam!** —

Kérdezte újra a halálra ítélt.

— **Nem — felelte a prófusz tompa hangon.**

— **Hát mért veszik le rólam a lánczot?**

— **Mert mindjárt 7 óraker lesz a kivégzés.**

Irtózatosan eltorzult a halálra ítélt arca és ólomszínűvé vált.

— **Hány óra van most?**

— **Három negyed hét.**

Ebben a pillanatban megszólalt a lélekharang...

— **Utozal botrány.** Egyik hatvan-utczai kocsmában rugtak be Babodán János és Erdős Mihály. A két részeg ember összeverekedett, mire mindkettőt kilökték. A részegek azonban és az utcán folytatták egymás cibálását és pofozását, mire a rendőr mindkettőt bekísérte.

— **50 szegény gyermek felruháása.** A Kossuth Lajos jótékony asztaltársaság méltóan viselkedik a nagy névhez, amelyről magát nevezi. Szombat este a tagok családjának a részvételével főlemelő szép jótékonyági ünnepet tartottak a „Debreczen” sörcsarnokban, a jónévű magyar fogadós, Harangi György vendéglőjében. Ezen este 50 szegény gyermeket ruházott fel téli ruhaneművel a derék asztaltársaság.

— **Elfogott tolvaj.** Deszti Klárát, aki Földes Nándor piac-utcza lakásának összes butorzatát ellopta, Bikfalvy Miklós rendőrbiztos kinyomozta és elfogta. A lopott butorokat 100 koronáért adta el a tolvaj az egyik zsibárusnak, ahol azok megke-rültek. A holmit Kocsis János homokkerti lakásán találták meg, némely részét azonban a vasuton feladta. A rendőrség táviratilag lefoglalta. A tolvaját átadták az ügyészségnek.

— **Tűz.** A nagyeserei tanyák közt, mint a csendőrségnél jelentették, Erdődi Dániel Timár-utca 25. sz. a. lakos tanyáján a múlt hó 20-án délelőtt kigyuladt a 2500 korona értékű szénaboglya és leégett. A széna 2000 koronára volt biztosítva.

— **Száj és köröm fájás.** A debreczeni VI. állategészségügyi körzetben a marhák közt a ragadós száj és körömfájás lépett fel. A hatóság a zárlatot elrendelte.

— **Megriasztott tolvajok.** Szombatra virradó éjjel a Hatvan-utcza építés alatt levő háztól két ismeretlen ember nagy fahasábot lopott. A rendőr észrevette és utánok ment, de a két tolvaj futásnak eredt és elmenekült, előbb azonban a fahasábot elhajigálták.

— **Sikkasztó.** Csorvási Mihály volt kovácssegéd Erdei Andrásné Borz-utcza lakoshoz állott be cukorárulónak és a rábizott cukrokat meg az áruló állványt eladta és az így szerzett pénzzel — mintegy 12 koronával — megszökött. A rendőrség a sikkasztó cukorárulót elfogta.

— **Talált pénz.** Ignáth Imre lovas rendőr az utcán ridikült talált, melyben pénz is volt. Tulajdonosa a bűnügyi osztálynál átveheti.

— **Népesedés.** Az elmúlt héten összesen 67 születést — 31 fiú 36 leány — s ezzel szemben csak 45 halálozást jelentettek be, így e héten a lakosság száma természetes uton 22 vel növekedett.

— **Zene-estély a Magyar-Király kávéházban.** Napról napra fokozottabb látogatottságnak örvendő pompásan berendezett Magyar Király kávéházban ma este Kiss Béla teljes zenekarával hangversenyt tart. A figyelmes és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávé gondoskodik.

— **Reggelig tartó tánc-estélyt** rendez vasárnap Schaff János táncztanító a Koronában.

— **Figyelem!** Felhívjuk olvasóink figyelmét az „Angol szabó” című uri-szabó cég mai lapunkban közölt hirdetésére, mely cégnek főnöke Rosenberg József ur, szak-tudását Páris, London és New-York legelő-kelőbb műhelyeiben nyerte.

— **Legfinomabb angol és Söllingeni szebkések, ollók, borotvák és borotváló készülékek, valamint mindenféle toillet-cikket olcsón beszerezhetők Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piac- és Szent-Anna-utca sarkán.**

x C az előny reskedő detését.

x érkezte

x A minden

gyógyulá meg Fra szerészo nőcsével

kitűnő. A ban terje

többen v gyógysze

x A nyakke

üzlete fe lamint a árusítja.

szíves fi

x I tészeti és utca 44

képkiallit kirakatba

x M venni,

összekött kozást ne Levélhez

x M gyakban,

mint kira ujdonság nyos árb kaphatók

Bud ban a R vaslatot szavazás a házsa gyalása.

Kos lalt fel. joga a akarják folytat

Ola Kos

csen ere a nemze nemzet e hatalom a házsa nek hag minden sokhoz.

Tis ban vála nevez.

Pol barátság Bal kapacita

Tis revizióra

Vé tárizmus házszab

Hol van Vészi fe

Tis sát. Vag jogai ve azokat a hősök. éljenzet

x **Olvasóink figyelmébe** ajánljuk az előnyösen ismert Weisz Adolf posztókereskedő czég mai lapunkban megjelent hirdetését.

x **Villanylámpákhoz új töltések érkeztek Mentze áruházába.**

x **A lehűtő, fájdalomcsillapító,** minden gyuladást megakadályozó, amely a gyógyulást kellemesen befolyásolja, szerezte meg Fragner B. cs. k. udvari szállító gyógyszerésznek Prágában az ő prágai házikőnőcsével a hírnevet, hogy ezen háziszser kitűnő. A hírnév tartja magát és mindjobban terjed, amiért is használatát mindég többen veszik igénybe. Ezen szer a helybeli gyógyszerárakban is kapható.

x **Az általánosan ismert koronás nyakkendőket Békés Lajos** uri divatüzlete feltűnő szép formák és kivitelben, valamint a legújabb formákban **80 fillérért** árulja. Ezen előnyös ujtásra a közönség szives figyelmét felhívjuk.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacutca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

x **Ne tessék addig kölcsönt felvenni,** míg Rácz Béla 27 pénzintézettel összekötésben levő bankirodájában tájékozást nem szerez. Debreczen, Csapó-u. 12. Levélhez válaszbélyeg kéretik.

x **Névnapi és alkalmi ajándéktárakban,** ugyiszintén gyermekjátékokban, valamint kirakó, építő és társasjátékokban remek ujdonságok érkeztek, melyek rendkívül jutányos árban Fisch Testvérek üzletében főtér, kaphatók.

TÁVIRATOK.

Az elbizakodott Tisza.

Budapest, november 5. A képviselőházban a Rábaszabályozásról szóló törvényjavaslatot a részletes tárgyalás után névszerinti szavazással elfogadták. Ezután következett a házszabálymódosításról szóló javaslat tárgyalása.

Kossuth Ferencz a javaslat ellen szólalt fel. Azt mondta, hogy a királynak sincs joga a házszabályokon változtatni. *Ezzel akarják megtorolni a nemzeti jogokért folytatott küzdelmet.*

Olay Lajos: Becsü etesen obstruáltunk.

Kossuth kijelenti, hogy a többségnek nincsen ereje a királylyal szemben is megvédeni a nemzet jogait. Az ellenzék ellenállás a nemzet erejének és jogainak a kifejezője a hatalommal szemben. Mondjon le a kormány a házszabályok megváltoztatásáról; a Háznak hagyjon békét. A munkakedv megvan minden oldalon, lassan hozzá az alkósokhoz. Határozati javaslatot nyújtott be.

Tisza István gróf kormányelnök nyomban válaszolt Kossuthnak, akit barátjának nevez.

Polónyi Géza: Jól lesz felmondani a barátságot.

Bakonyi Samu: A császárt nem lehet kapacitálni. (Nagy zaj, elnök csönget.)

Tisza kijelenti, hogy szükség van a revízióra.

Vészi József: Angliában, a parlamentarizmus hazájában is megszigorították a házszabályokat.

— **Megszólt a Széll Kálmán barátja?** Hol van a grancsár kedvence? Kiáltják Vészi felé nagy izgatottság közt.

Tisza a házszabályrevízióhoz köti sorát. Vagy győz, vagy elbukik. Ha a nemzet jogai vesztésébe kerülnek, majd megvédi azokat a nemzet maga, nem pedig a szájhősök. Indítványát fentartja. (A jobboldal eljenzett.) Tiszát miniszterársai üdvözölték.)

Hétfőn folytatják a revízió javaslat tárgyalását.

Kitört az obstrukció.

Budapest, november 5. Az ellenzék nagy elkeserítette Tisza mai beszéde. Az ellenzék a legelkeseredettebb ellenállásra készül. A függetlenségi párt a leghevesebb obstrukcióra is kész. A vitarendező bizottság a jövő hétre beosztotta már a szónokokat. Ugy számítanak, hogy 12 szónok eléendő lesz.

Aki minisztert pofozott fel.

Páris, november 5. Siveton francia képviselő, aki André hadügyminisztert pofon ütötte, a törvények értelmében öt évi fogházat kaphat és ugyanennyi időre elvesztheti politikai jogait is.

Merénylet.

Nagybecskerek, november 5. Heitzmann György birtokos ellen a saját házában merényletet követtek el. A merénylők többször rálőttek, de halálosan nem találták. A merénylet hosszú műve.

A részeg házmester rémtette.

Budapest, november 5. Ma délelőtt Kranzer Izidor gazdag, többszörös háziurat, egy öreg embert, a lakásában megtámadott a házmestere és többször rálőtt. Zsenderi András házmestert letartóztatták, azzal megegyezik, hogy részeg volt. Egyébként reggel összeveszett a háziurával, a ki a lövések okozta sebekben még délelőtt meghalt.

Az insbrucki tüntetések.

Bécs, november 5. Az insbrucki hírek nagy izgatottságot keltettek. A déltiroli tüntetések nagyon elfajultak és félnek, hogy véres események következnek. A bécsi tartománygyűlésen hire kelt, hogy a kormány beadta lemondását. Hir szerint, az uralkodó is iszonyuan fel van háborodva, hogy a tiroli helytartó mindedig még jelentést sem küldött.

Triest, november 5. A környékbeli olasz városokból nagy tüntetések híre jő. Az olaszok hangulata nagyon elkeseredett és véres zavargásoktól tartanak.

Port-Artur kiéheztetése.

London, november 5. Csituból táviratozzák, hogy a japánok tavaszig felhagynak a vár ostromával és kiéheztetéssel akarják az oroszokat kimeríteni.

Eiltelt képviselő.

Budapest, november 5. A járásbiróság Szeccelláry György kormánypárti képviselőt tiltott szerencsejátékért 200 korona pénzbüntetésre átváltoztatható tíz napi fogházra ítélte. Ellenfele, Dúngyerszky György ellen az eljárást felfüggesztették, mert jelenleg külföldön van.

Családirtó rendőr.

Torda, november 5. Káptalan Nagy József nyugalmazott rendőr az éjjel előbb három gyermekét, végül saját magát lőtte agyon. Mind a négyen meghaltak. A vizsgálat megállapította, hogy előbb 13 éves Károly, azután 16 éves Miklós fiát, majd 18 éves, viruló szép Anna leányát, végül magát ölte meg. Minden lövés után újra megtöl-

tötte a fegyverét. Szörnyű tettet azért követte el, mert rajongásig szeretett felesége a múlt hónapban meghalt. A családirtást a gyermekek tudtával és beleegyezésével követte el a szerencsétlen.

Szerencsétlenül járt vasutasok.

Kecskemét, november 5. Az alsó állomáson szerencsétlen baleset történt. Pál Lajos forgalmi tiszt, akit pár hete helyeztek oda, a sineken akart átszaladni, de megbotlott és elesett. A berobogó vonat valósággal lefejezte a szerencsétlent.

Ruttka, november 5. Breier Mihály vasuti főműhelybeli munkást tolatás közben elütötte a mozdony. Szörnyet halt.

Megőrült a férje halála miatt.

Békéscsaba, november 5. Gyuha Pálné nevű nő a férje halálafeletti bánatában megőrült. Az éjjel kiment a temetőbe, felásta a halott sírját, kivette onnan az emléktárgyakat és a halottat ölegette, esőkolgatta. A temetőcsősz úgy találta meg a sírfenekén. A szerencsétlen asszonyt a kórházba szállították.

Sziven lőtte magát.

Székesfejérvár, november 5. Szász János 38 éves pénzügyigazgatósági tisztviselő sziven lőtte magát. Tettének oka gyógyíthatatlan betegség, amely nagyon sokat kínozta az amugy is tulságosan ideges embert.

Közgazdaság.

Terménylőzsde.

[Svarez E. debreczeni bizományos távirati jelentése.]
Budapest, 1904. november 5.

Amerika ötnyolczad centtel alacsonyabb árfolyamokat jelent. Nálunk eleintén változatlan áron kezdtek az áprilisi búzát vásárolni, de mert elegendő áru volt a piacon, az árak fokozatosan lemorzsolódtak. Készáru 5 fillérel olcsóbb. Esti zárlat:

októberi buza	-----
1905. áprilisi buza	9:95.—96
októberi rozs	-----
1905. áprilisi rozs	7:80.—82
októberi zab	-----
1905. áprilisi zab	7:08.—09
1905. májusi tengeri	7:40.—42
juliusi	-----
szeptemberi tengeri	-----
1905. augusztusi repce	11:10.—15

Nagy raktár

**Szőnyeg
Függöny**

Butorszövet

Linoleum

Bőrvászon

Ágy- és Asztalterítő

Flanell takaró

Pokrócz

Paplan és Matraczokból

Donogán és Somossy

**Kunz József és Társa utódai cégeánél
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.**

Üzlet áthelyezés.

Tisztelt vevőink és a t. közönség szíves tudomására hozzuk, hogy

könyv-, papír- és zenemű

kereskedésünket a modern igényeknek megfelelően, tetemesen megnagyobbítva a **Kossuth-utca 11. számú házba** (Zádor ház) egyenesen a célra átalakított fényes helyiségbe helyeztük át.

Ezen üzlethelyiségünk megtekintésére — mely csaknem látványosság számba megy — tisztelettel kérjük fel tisztelt vevőinket.

Kiváló tisztelettel

Hegedüs S. és Sándor I.
előbb **László Albert és Társa**
DEBRECZENBEN, Kossuth-utca 11. szám.
A főplaczi üzlethelyiségünk kiadó.

Nagy hurka-estély.

Tudatom a nagyérdemű közönséget, hogy ma vasárnap **nagy** (saját készítményű)

hurka-estélyt

tartok. Kitűnő **bagaméri ujjborral** és **Szőcs Kálmán-féle martinkai óborral** szolgálok az izletes, magyaros vacsorához.

Az estély alatt nagy műzenélő órák is szórakoztatja a nagyérdemű közönséget.

Kiváló tisztelettel

Szeredy József

vendéglős,
a vasuti nagy hiddal szemben.

Nagy alkalmi könyvbazár.

Üzletünk áthelyezése alkalmából régi Piacz-utcai helyiségünkben nagy tömeg felhalmozott

könyvet-, zeneművet-, képet-, papírárut stb.

beszerzési áron alul árusítunk el.
Árak már 5 fillértől kezdve.

Ezen bazár csak rövid ideig áll fenn és így kérjük ezen kedvező alkalmat mielőbb felhasználni.

Teljes tisztelettel

László Albert és Társa
Hegedüs S. és Sándor I.
könyv- és papírkereskedés
Debreczenben, a kistemplommal szemben.
A főplaczi üzlethelyiségünk kiadó.

Figyeljünk Füstös Testvérek

női kézimunka, előnyomda monogram műintézetére.

Hol kész. kezdett és előnyomtatott futót, milliót, a legujabb s gyönyörű kivitelű **kazetták, íromappák, újság és kefe tartók**, egyszóval mindenemű **női kézimunkákat** a legszolidabb áron lehet beszerezni.

Különö. figyelemre ajánljuk Kezdeti **Gobelin** és **Szmirna** munkákat, továbbá himzés alá szép kivitelű **kézi munka kosarak** és **kotta tartók**.

Csak
Globus
tisztító
kivonattal
tisztítsunk

„Animal“

állatok emésztését elősegítő táppor.

Kitűnő eredménnyel kipróbálva marháknál, lovaknál, sertéseknél és juhoknál.

E kiváló számos nagy foszfor tartalmu gyökérből, ásványi és szerves anyagokból összeállított táppor előnye.

az „Animal“ táppor az állatok emésztését hathatósan elősegíti

az „Animal“ táppor az állatok hizását fokozza

az „Animal“ táppor az állatok munkabírását fokozza

az „Animal“ táppor a tejképződést előmozdítja.

az „Animal“ táppor az állatok csontképződését előmozdítja.

az „Animal“ táppor a gyapjuképződést növeli és a szőr fényesedését elősegíti

az „Animal“ táppor a betegségek iránti fogékonyságot csökkenti.

Vegyileg kipróbálva a csász. kir. mezőgazdasági, vegyikísérleti állomásnál Bécsben 1903. febr. 19. 390 A szám és Dr. Szilágyi Gyula műegyetemi magántanár és hites kereskedelmi törvényszéki vegyésznel 1903. január, 7442. szám. — Sok ezer elismerő levél tanuskodik a kitűnő hatásról. — 4000 kereskedőnél állandó raktár Austriában. Gyártási engedély Bécsben 20.206/1904. szám.

Használati utasítás minden csomagban mellékelve.

Egyedüli elárúsítás **Merkli Ferencz** fűszer-, csemege és bor kereskedésében, Debreczen, Fűvészkert u. 14.

Szőrvesztő - Hölgyeknek! RASOLIN!

Már egyszeri használat után a haját az arcz vagy kézről teljesen és fájdalom nélkül eltávolítja.

Egy doboz ára Helyben K. 2.—, Vidékre K. 2.50, előleges beküldése mellett frankó, — utánvétellel 20 fillérrel drágább.

Szétküldés diskretiló mellett.

Egyedüli készítő:

„R A S O L I N“ Vegyipar Vállalat
BUDAPEST, VI., Váci-körut 55.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy 20 év óta a debreczeni piacon fennálló

butor-üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelőleg megnagyobbítottam, valamint egész modern **gőzerőre berendezett**

butor-gyárat

létesítettem és ezáltal abba a kellemes helyzetbe jutottam, hogy igen tisztelt vevőimnek minőség, íz és ár tekintetében, előnyösebben mint bárhol, kiszolgálhatom és a versenyt bárkivel könnyen felvehetem.

Egyszersmind felhívom a n. é. közönséget saját érdekében kitűnő gyártmányu butoraim megtekintésére, valamint szabadalmazott **ebédő és más asztalaimra**, melynek minden lapja egészen kemény tömör fából, 244 darabból van összeállítva és ezáltal minden vetemedés, hasadás vagy furnir-lepattogzás teljesen ki van zárva.

Tisztelettel

KILLER EDE

butorgyáros, csász. és kir. udvari szállító
Debreczen.

Hajdusági
Bajuszpedró.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági **bajuszpedró** használata által, mely **legjobb az összes bajuszpedró készítmények között**. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindig szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8 sz.

Valamint minden debreczeni gyógyszerertárban.

Gyomorcsövek

legjobb minőségben marhabőrrel bevont rugóból, szájpöcökkel, szorító zsinorral és piszkafával 9 korona.

Reisz Lipót Fianál Nagyszombat.

Apró

10 szőlő 40 fillér
legkisebb hirdetés

Pénzkölcsön.
bármily összeg alatt, ház megszerzési célra u. 40.

Énekórák. Ezen alkalmatosságnak annak első s ki fővárosi jelenleg a több szabvány mérsékelt leánynevelő Bővebb feltevése utca 15-d

Borsy-féle a legjobb czipő Kapható a drogueriáj

Harisnyakötés és vállalkozás munka, elvezetésben P

Szöllősgazdák 81. sz. a. 36 korona

Arjegyzéket villamos zenei előbeszélő és háritók, villamos mérők. Elvezetés technika javítások szám az Távbeszél minden mint gyógytelepek ra

Egy jókarba áron elad

10 házból v felvétetik Csemete-u

Egy 45 éves asszony a gondozásá Takács G utca 369

Egy szép ir zást keres

Rákóczy utc szinti utc 8 lóra va Szép udv

Egy fiatal l Henrik könyvelés sággal bírlat a fent

loghallgató elvállalja.

Külön bejár kiadó. Si

Nyomdász ta

Kifutó tin teik. Bő

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Pénzkölcsön. Rövid lejáratu kölcsönöket bármily összegig kezes nélkül egy óra alatt, ház és földbirtokra három nap alatt megszerez Héry Gyula bankirodája Péterfia u. 40.

Énekórák. Egy énekművész, ki a debreczeni állandó színháznak fénykorában, annak első coloratur-énekesnő tagja volt, s ki fővárosunkban is énekiskolát tartott jelenleg a tél folyamát Debreczenben tölti, több szabadórával rendelkezik és hajlandó mérsékelt díjazás mellett uricsaládok leányövendékeinek énekleckéket adni. Bővebb felvilágosítás nyerhető Széchényi-utca 15-dik sz. a. lakásán, földszint 4. ajtó.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható Budai cukrászda, Jósza és Jóna drogueriájában.

Hársnyakötés, fejelés, színes és fehér himzés vállalat Füstös Testvérek női kézimunka, előnyomda és monogram műintézetében Piacz utca 12.

Szőlősgazdák szövetkezeténél Piacz-utca 81. sz. a. fajborok kiforva hectoliterenként 36 koronájával kaphatók.

Arjegyeket kívánatra ingyen. — Uj töltésű villamos zseblámpák érkeztek. — **Debreczeni első elektrotechnikai vállalat** távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállásmérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat **Földvári L.** Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, physikai készülékek és telepek raktára.

Egy jókarban levő csinos batár jutányos áron eladó Jókai-utca 10. sz.

Ió házból való fiu (árva is lehet) tanulónak felvétetik Besseney Gyula asztalosnál Csemete-u. 7.

Egy 45 éves magános özvegy, tisztességes asszony ajánlkozik 1—2 kisebb gyermek gondozására, mulattatására. Czim: özv. Takács Györgyné H.-Böszörmény, Turi-utca 369. sz.

Egy szép írású fiatal leány irodai alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Rákóczy utca 12. sz. házban 6 szobás földszinti utcái lakás, mellékhelyiségekkel és 8 lóra való istállóval május 1 től kiadó. Szép udvarkert, kitűnő ivóvíz.

Egy fiatal leány alkalmazást nyer Mentze Henrik újdonságok áruházában, ki a könnyvelésben és a német nyelvben jártassággal bír előnyben részesül. Írásbeli ajánlat a fenti czimre kéretik.

Joghallgató gymnasiumi tanulók tanítását elvállalja. Czim a kiadóhivatalban.

Külön lejárata szoba, csinosan butorozva kiadó. Simonffy u. 15. sz. a.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

Kifutó fiu éjjeli szolgálatra azonnal felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Elegáns

Kétsoros

kék Sacco-öltöny!!

tiszta gyapju kelme legfinomabb cheviot selyem tükörrel K 40. Fekete finomlastique férfi Téli kabát K 38.

Koch Testvérek

Debreczen

Piacz-utca 51. sz. (Csanak-ház.)

ÁRJEYZÉK INGYEN.

Megérkeztek

az őszi és téli idényre

a legújabb

Női divatkelmek,
Blouse selymek,

remek kivitelű

mosó flanelek, velezek

SZABO LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsa-tér.

Beküldött!

Nem mindenütt kapni egy üveg jó likört és a hol ép kapható, ott is rendszeresen nagyon drága. Mostanában pedig, a miről nem tud minden olvasó vagy háziasszony, mindenki maga a legegyszerűbb módon a legfinomabb asztali liköröket u. m. Chatreux-t, Benedictine-t, Curacao-t stb., készíthet a legjobb és legolcsóbb módon és pedig oly minőségben, mely a legfinomabb liköröktől semmiben sem különbözik. Ezt elérjük Schrader Gyula-féle likörtöltésekkel, melyeket a czég Schrader Gyula, Feuerbach-Stuttgartban, mintegy 90 különféle változatosságban készít. Minden egyes töltés, melynek ára a kívánt likör néme szerint 80 fill., 1 kor. 20 fill., melynek 2 és fél liter likör előállítására. Kérjen az alul megnevezett czégtől prospektust ingyen és bérmentesen. Ausztria-Magyarország főraktára: Maager W. Wien, III/3. am Heumarkt 3.

Uj rőfös üzlet!

Több éven keresztül helybeli elsőrendű czégeknek való alkalmazásom után a mai napon **Csapó-utca 38. sz. a.** Rákóczy utca sarkán, legjobb minőségű árukkal felszerelt

rőfös- és rövidáru

üzletet nyitottam.

Midőn előre is biztosíthatom a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, kérem szives pártfogást.

Mély tisztelettel

Tóth Károly.

Párisi divat áruházban

Rózsa Ignatz

a M. K. főposta mellett.

Tulhalmozott raktár miatt
olcsó árak.

Téli leányka köpeny . 8 kor. feljebb.

Téli leányka Paletó . 10 „ „

Téli női Paletó . 12 „ „

Téli női színházi köpeny 30 „ „

Téli női diszitett kalapok 5 „ „

Téli s. örme Boák . 3 „ „

1500 darab gyermek ruha

mesés olcsón.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy **11 év óta** fennálló üzletemet magnagyobbítva, azt **Kossuth-utca 17. sz. alá,** nagys. Simonffy Imre ur házába helyeztem át.

Felhívom b. figyelmét igen szép, szo id hazai és külföldi szöveteim megtekintésére, melyeket úgy rendeztem, hogy tekintettel a mai viszonyokra, olcsóbb árakat és igényeket is kielégíthessék szigoruan **pontos és szabott árak** mellett.

A midőn az eddig élvezett bizalmat megköszönve, kérem, kegyeskedjek azt részemre továbbra is fenntartani.

Magyar **diszruhákat** bármily kivitelben készítek.

Kész szolgálatra vagyok:

Antal Vincze,

férfi szabó.

„Barát ital“

gyomorlikör készítményem a legkittünőbb étvágyat hozó **gyomortisztító,** az emésztést elősegíti, igen jóízű és gyorsan ható, naponta két pálinkás pohárral elegendő.

Régi gyomorhaj székrekedés és hideglelés ellen csakis ez segít.

Egy üveg ára **40 és 80 krajczár.** Kapható a készítőnél levélbeni megrendelésre postán.

Czim: **Zenke Zoltán, Szeged.**

Kereskedőkismét elárusításra nagy engedményt kapnak

Kapható Debreczenben: Kontsek Géza, Parti Ferencz, Geréby Fülöp utóda, Váray József, Gyarmaty József urak fűszer üzletében. — **H.-Böszörményben:** Szabó Sándor, **H.-Szoboszlón:** Körner Béla, **H.-Hadházon:** Horovitz Mórty fűszer üzleteiben.

Utazó és helyi ügynökök felvétetnek.

Ingyen

kap mindenki kívánatra

„**érdekes általános katalógusomat**“ több mint **1500 ábrával,** a mely mindenféle szükségleti cikk és **érdekes újdonságok** vásárlásánál nélkülözhetetlen. Egy levelező lap a czim pontos megjelölésével elegendő, mire az **„érdekes általános katalógus“** megküldése következik.

Czim:

Heinrich Kertész, Wien, I., Fleischmarkt 18—238.

A nagyérdemű közönség saját érdeke kívánja

hogyan arany-, ékszer-, ezüst és óra szükségletét

Halász Nándor

aranyműves, órás és ékszerésznél fedezze DEBRECZEN, Piacz-utca 24. szám.

Ki a

tartósságért és finomságért kezességet vállal. Arany-, ezüst-, ékszer- és óra javításokat eszközöl.

Arany-, ezüst- és ékszer tárgyokban **óriási választék!**

Tört aranyat és ezüstöt a legmagasabb napon veszek. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

Legujabb divatu

női- és leány felöltők

szőrme boák, karmantyu (Muffok), blousok stb.

legolcsóbb árban kaphatók

Klein Sámuel

Halmágyi Sámuel

cégevezető

áruházában, DEBRECZEN.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RETHY-féle**

pemetefü czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY** felét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér. Csak **RETHY** felét fogadjunk el!

Dr. Rózsa Ignác

egyetemes orvostudor

az emésztőszervek betegségeinek szakorvosa.

Nyáron fűdőorvos Karlsbadban.

RENDEL: Piacz-utca 32. Szedlák-ház 8—10-ig, délután 2—4-ig.

KWIZDA FERENCZ JÁN.

cs. és kir. osztr.-magy., román kir. és bulgár fejed. udv. szállító, Kertületi gyógyszerész Korneuburgban Bécs mellett.

Kwizda Fluidja

Kígyó védjegy

Turista fluid.

Régi jóhírű diétet.-kosm. szer bedörzsölésre, az emésztést izmainak és inaknak erősítésére és edzésére. Eredményesen használva turisták, kerékpárosok és lovaglók által túrák utáni erősítésre és erőgyűjtésre.

Árak:

1/2 palack K. 2.—

1/2 palack K. 1.20

Kapható minden gyógyszerárban. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főrakár Magyarország részére: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest, Király-u. 12. és Andrássy-ut. 20. g.

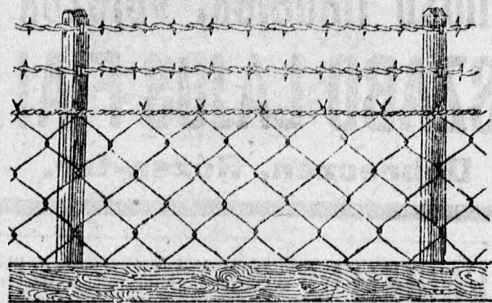

NEUBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita-áru, szabadalmazott kocsisülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kéttmalom-utca 4-ik szám.

Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika” szállodával szemben.

Gyártmányaimra számtalan sok kitüntetést és előismerést nyertem.

Készítek mindennemű sodronykerítést a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. Fácánosok, erdők, szőlők, gyümölcsösök, udvarok, parkok s baronfi udvarok kerítését, szórórosta szöveteket, föld- és kavics áthányórostákat, sodrony lábtörölt, ökörszajkosarakat, szóval mindennemű drótmunkákat Kitünő ruganyos ágybetéteket s szabadalmazott, ruganyos acél sodrony kocsisülést

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmúl tartósság és szélszerűség tekintetében.

Kívánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szíves pártfogást kérve **NEUBAUER JÁNOS.**

PÉNZ!

kölcsön

a legrövidebb pár nap alatt a legkülansabb feltételek mellett.

TISZTVISELŐKNEK

mint állami, megyei, városi és vasuti hivatalnokoknak, tanároknak, katonai tiszteknek és bármely alkalmazásban volt nyugdíjasnak 10, 12, 15 és 20 éves törlesztésre 7 százalékos kamatra a legmagasabb összegű kölcsönt csupán kötelezvényre (váltó nem kell.)

KIMUTATÁS

ki mennyi kölcsönt kaphat

1800 kor. fizetéssel kaphat körülbelül	1500 kor.
2000 " " " " " "	3000 " "
2200 " " " " " "	4000 " "
2400 " " " " " "	6000 " "
2600 " " " " " "	6500 " "
2800 " " " " " "	6800 " "
3000 " " " " " "	7000 " "
4000 " " " " " "	10000 " "
5000 " " " " " "	12000 " "
6000 " " " " " "	14000 " "

Levélbeli megkeresésnél megírandó: **állás, fizetés, kitöltött szolgálati idő és kor.** Ilyen kölcsönöket 15—20 nap alatt folyosítottunk.

Pontos cím:

„Földhitel Közv. vállalat” BUDAPEST, VIII. Rákóczi-utca 2. szám.

Törvényesülően bejegyzett cég.

Válaszbélyeg!

Válaszbélyeg!

Schicht-szappan

„szarvas”

vagy

„kulcs”

Jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.** !!!

Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank.

Intézetünk a „Magyar Jelzálog Hitelbank“ és a Magyar Agrár és Járadékbankkal összeköttetést létesítvén, üzlete körébe felvette a

25, 30, 35, 40, 50 sőt 65 éves

törlesztéses kölcsönöket is.

A hozzánk forduló feleknek következő előnyöket nyújtjuk:

1. Az ingatlan valódi értékének megfelelő legmagasabb kölcsönösszeget engedélyezhetjük, mert a becslést mi eszközöltetjük.

2. A kölcsönt készpénzben és a lehető legrövidebb idő alatt folyósítjuk.

3. Az engedélyezéshez elegendő, ha a fél intézetünknel szóbelileg terjeszti elő kívánságát, a hol az ügy minden részlete rövid uton megbeszélhető és elintézhető s a törlesztési részletek is fizettetnek.

4. Nemcsak birtokra, hanem debreczeni szilárdan épült lakóházakra is nyújtunk kölcsönöket.

Felvilágosítással készséggel szolgálunk

tisztelettel

Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank.

Debreczen város és területére a fent ismertett 25—65 éves kölcsönök megkötésére a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bankot jogosítottuk fel.

Budapest, 1904. október hóban.

Magyar Agrár és Járadékbank.

Magyar Jelzálog Hitelbank.

Végkiárulás.

Az üzlet teljes felosztása miatt hatóságilag engedélyezett

végkiárulás.

Szifft Aladár

Piacz-utca 24.

Női Ruha Szövetek 1 mtr 20 kr.-tól feljebb, Czérna Pique és Velouz Barchetek 1 mtr 18 kr.-tól feljebb, Stefani Karton 1 mtr 20, Diana 1 mtr 27, Atlas Satén 1 mtr 30, Ruha Zefir 1 mtr 28, Selyem Batiset 1 mtr 40, Himzett Moul 1 mtr 38. Szövött béles és rövidárak, Selyem Cächemir és mosó fejkendők, Ágyterítők, Abrosz, női, férfi és gyermek téli keztyük, férfi Nyakkendők

Az áruk minden áron

végkiárusítottak

Szifft Aladár, Piacz-utca 24. sz.

Végkiárulás.

Aláírási felhívás

a „Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet“ IX. évtársulatába való belépésre.

A „Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet Debreczenben“

1905. évi január hó 1-én, működésének és fennállásának VIII-ik évét tölti be s a már 1904. évi október hó 10-én megalakult IX-ik évtársulat működését megkezdette.

Az elmúlt 8 év eredményei közül kiemeljük, hogy eddig **2000 tag 60.000 törzsbetéttel 900.000 korona betét tőkét** gyűjtött össze. Szövetkezetünk tagjai eddig

6%-os kamatot

kaptak haszonrészül betétjük után és e haszonrész állandósítása kétségtelenül várható a jövőben is.

Szövetkezetünk működésének eredményét legvilágosabban az 1903-ik év mérlege igazolja **46.864 korona tiszta jövedelmével**, valamint élénk bizonyítéka a fejlődésnek, hogy tagjainak hiteligényét eddig **4 millió korona körüli összegű kölcsönrel** elégitette ki.

Felhívjuk Debreczen város és vidéke közönségét a

IX-ik évtársulatba való minél tömegesebb belépésre.

A „Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet Debreczenben“

a tagok korlátolt felelőssége mellett alakul, évtársulatának vagyonát a tagok hetenként fizetendő törzsbetétei képezik.

Egy törzsbetét (10 kr.) 20 fillér, mely hetenként az igazgatóság által megszabott napokon fizetendő be a szövetkezet pénztárába. A 4 év elteltével az évtársulat vagyon a tiszta jövedelemmel együtt a tagok között törzsbetétek arányában felosztatik.

A szövetkezet tagjainak 6%-os kamatláb mellett hitelt nyújt s a kihitelezett összegek 4 év tartama alatt a heti befizetések által törleszthetők, sőt megakarván könnyíteni az olcsó jelzálogos kölcsönök igénybevételét és visszafizetését, tagjainak **8 év alatt törleszthető jelzálogos kölcsönöket is engedélyez.**

Kölcsönök nyújtanak a befizetett összegek $\frac{1}{5}$ -öd részéig bárkinek, továbbá jelzálogi biztosíték, személyi kezesség, értékpapírok, vagy ezüst- és aranynemű kézzálogok ellenében.

Az igazgatóság határozata értelmében a már megalakult IX-ik évtársulat ujonnan belépő tagjai már most: 1905. január 1-seje előtt is igényt tarthatnak betétjeik nagyságához képest megszavazható kölcsönökre, a nélkül, **hogy a f. év elmúlt heteinek betétei ebből levonásba hozatnának, vagy a felek mulasztási illetékek terheltenének.**

A „Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet Debreczenben“ a vidéki tagok heti befizetéseit megkönnyíti az által, hogy a pénz bérmentes beküldését postatakarék-pénztári chequek útján teszi lehetővé.

A IX-ik évtársulatba való felvétel iránt jelentkezések és aláírások a szövetkezet hivatalos helyiségében **(Piacz-utca 83. szám, Geréby-ház) teljesíthetők.** Kelt Debreczenben, 1904. évi október hó.

„POLGÁRI TAKARÉK- és SEGÉLYSZÖVETKEZET“ DEBRECZENBEN:

RÁSÓ GYULA, kir. tanácsos, alispán, a szövetkezet elnöke.
VESZPRÉMY ZOLTÁN, alelnök.
KATZ JAKAB, alelnök.
Dr. FREUND JENŐ, igazg. jegyző, jogtanácsos.

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelevényekre, értékpapírokra, valamint helybeli és vidéki pénzintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra
a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindenemű felvilágosítással szívesen szolgál
az intézet ügyvezetője.

Legfinomabb
szemüvegek
és
orrcsüptetők
szakértelemmel készítve

Fischer Jakab
szakértő látszerésznél
DEBRECZEN, Piacz utca 23. sz.
(a Tisza-palotával szemben).

Színházi látcsövek
mindenféle
kiállításban
nagy raktár.

TÖRLESZTÉSES
PÉNZ!
kölcsön
FÖLDBIRTOKRA
a becsértéknek 70-80%-áig
3 $\frac{1}{2}$ és 4 százalékra.

A megkereső levelekhez csatolandó földbirtokoknál a **kataszteri birtokiv és telekkönyvi kivonat.**
Bélyeg- és illetékmentesen váltattatjuk át az eddigi drágább kamatu takarékpénztári kölcsönöket, törlesztéses kölcsönövé.
Folyosítottunk továbbá
váltókölcsönt
5% kamatra.

Mindenféle kölcsönügyekben teljesen ingyen nyújtunk felvilágosítást.
Pontos cím:
„Földhitel Közv. Vállalat“
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-utca 2. szám.
Törvényesülleg bejegyzett cég.

A kölcsön készpénzben lesz kifizetve.

Semmiféle előleges költéség nincs.

Kitünő asztali bor

Győrffy Aladár ur termése.

Ezerjó 30 kr.
Rizling 36 „
Rizling 4 éves 40 „

Kapható:

Merkli Ferencz

fűszer- csemege- és bor kereskedésében
Füvészkert u. 14.
100 kilo vágott osertölgyfa 1 frt.

Legjobb

gazdasági lópokróczok

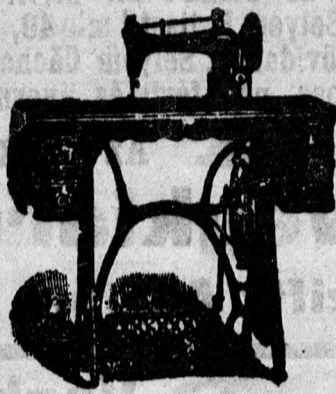
leszállított árak mellett beszerezhető

Wiener Adolf,

ponyva és zsák üzletében
Kossuth-utca 27. szám.

ROSENBERG és HAMMER

villanyműszerészek. Varrógép- és Kerékpár raktár.

Alant jegyzett cég a maga nemében azon páratlan kedvezményt nyújtja mindazoknak, kik varrógépet vásárolnak, hogy **teljesen ingyen** minden utánfizetés nélkül kitaníttatja a divatos női szabászatban.

Alkalma van mindenkinek **teljesen ingyen** hozzá jutni a legdivatosabb női ruha, valamint a fehérnemű szabászatához és a legelőnyösebb szabásmintákat szintén díjmentesen adjuk.

Vidékiek 8 nap alatt kitaníttatnak.

Raktáron tartunk **családi Singer, karikahajós, vibráns és iparos gépeket** a legelőnyösebb árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

Minden varrógépért 8 éves jótállást vállalunk.

Szabadalmazott himzőkészülék minden gépre alkalmazható.

Tisztelettel

Rosenberg és Hammer

DEBRECZEN, Piacz-u. 2. sz.
A nagytemplom mellett.

Uj!!

Legujabb!!

A magy. kir. szab. osztálysorsjáték
legujabb föelárusítója ajánl

legelőször

a legujabb eredeti sorsjegyeket

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
12 kor	6 kor	3 kor	1,50 kor.

Schwáb Lipót

Budapest,

VI., Gyár-utca 43. szám.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **Piacz-utca 61. szám alatt** létezett

posztó- és kézműáru

üzletemet házam építése folytán ideiglenesen a **kistemplom bazar épületébe** Rózsa Lajos ur üzlete mellé helyeztem át. Teljes tisztelettel

Fischer Adolf.

A tavalyi

Petroleum forrás

megeredt

NEUMANN NÁNDOR

festék-, lakk-, kenőcs és petroleum gyári raktárában

Hatvan-utca 5. sz. alatt.

Telefon 205.

Bronz mázak minden színben dobozonként 16 kr.

A Dr. Borsos-féle

hajszesz és hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj molyosodását. — Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növést és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg hajszesz ára 1—2 korona.
1 téglaj hajkenőcs ára 1 korona.

Kapható:

MIHALOVITS J. gyógyszerárában
DEBRECZEN, Főtér 31. sz.

Használt

Gáz- és benzinmotorok olcsó eladása.

Egy 8 lóerejű Polke-féle; egy 1 lóerejű Langen- és Wolff-féle, egy 1½ lóerejű Warchalofszki-téle gyártmányu

gázmotor

egy 8 lóerejű Polke-féle, egy 1 lóerejű Kropp-féle

benzinmotor

kifogástalanul kijavítva, jótállás mellett jutányos árban eladatik

PESCHAT és ROTH

motorgyárosoknál

BUDAPEST, VI-I Rökk-Szilárd-utca 40.

Nincs többé szobafüst!!!

Minden kéményt megjavít a

John-féle szab. kéménytoldó

füst és szelelést szabályozó készülék.

220.000 drb. használatban. — Meggátolja a füstzaklatásokat, eltávolítja az árnyékszék büzt, növeli a kémény huzatát.

Leszállított olcsó áron kapható

Lukács Vilmosnál Debreczen, Hatvan-u. 5.

cement-, burkolati-, Eternit Aszbest-pala és mindennemű tetőfedési vállalat.

Kiváló szerencse Töröknel!

Felülmulhatlanul

kedvez főarudánkknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereséménél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereseményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre **55.000** pénznyeresemény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeresemény **400.000**,

1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à

80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,

1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,

8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb;

összesen **55.000** nyeresemény és jutalom **14.459.000**

korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50, 1/4 eredeti sorsj. frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " " 3.— " " " " 6.—, 1/1 " " " " 6.— " " " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi november hó 13-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TÁRSA

Bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a** I. fiók: **Váci-körut 4/a**.

II. fiók: **Muzeum-körut 11/a** III. fiók: **Erzsébet körut 54/a**.

Rendelőlevél levágandó **TÖRÖK A. és TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben (utánvételezni kérem) A nem
(postautalvánnyal küldöm) tetsző
(mellékelem bankjegyekben (bélyegekben.)) törlendő

Pontos cím:

A gyomor

egészségben való megőrzése

főleg az emésztés megtartásán, előmozdításán, szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált, a keresettek közül a legjobb és hatásos gyógyfűvekből gondosan előállított étvágy-elősegítő, emésztés előmozdító és enyhén levezető háziser, mely a mértékletesség ismert következményeit, *híbas diét, megfűlés és elhanyagolás által előidézett székrekedést, mint gyomorerőst, szelszorulást, mértéktelen savképződés és görösszerű fájdalmakat csillapítja és megszünteti, az a dr. Rosa-féle gyomorbalzsam, Fragner B. prágai gyógyszerárból. Fél üveg 1 kor., egész üveg 2 kor.*

FIGYELEM! A csomagolás minden részén a törvényileg bejegyzett védjegy van.

FŐRAKTÁR:

FRAGNER B. cs. és kir. udv. szállító

a „Pekete sashoz” Prága, Kleinselte 203.

Nerudagasse sarkán.

Postai szétküldés naponta.

2 kor. 56 fillérnek előre való beküldése után egy nagy üveg és 1 kor. 50 fillér beküldése után egy kis üveg bérmentve küldetik meg Ausztria-Magyarország bármely részébe. — Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerárában.
Főraktár:
TÖRÖK JÓZSEFNEL, BUDAPEST.

Ajánlja serét és golyós fegyvereit, melyek átdolgozva és pontosan belőve vannak. Minden a vadászathoz tartozó czikk a legjutányosabb árban nálam beszerezhető. Minden e szakmába vágó javításokat elvállalok, u. m. : amerikai serétes vagy golyós (Vinchester) fegyverek javítását, valamint cső barnítást, pollerozást, fegyverek agyazását legjutányosabban és művésziesen eszközölök.
A n. é. közönség becses pártfogását kéri

SKÓTH LAJOS,

fegyverműves

⇒ Széchenyi utca I. szám. ←

Szönyege k,

Csipke és gyapju függönyök

Ágy- és asztalterítők,

flaneltakarók, pokrócok

Viaszos vásznak

olcsó, szabott árakban

kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

czégnél

DEBRECZEN.

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára

Nagy-Kanizsán.

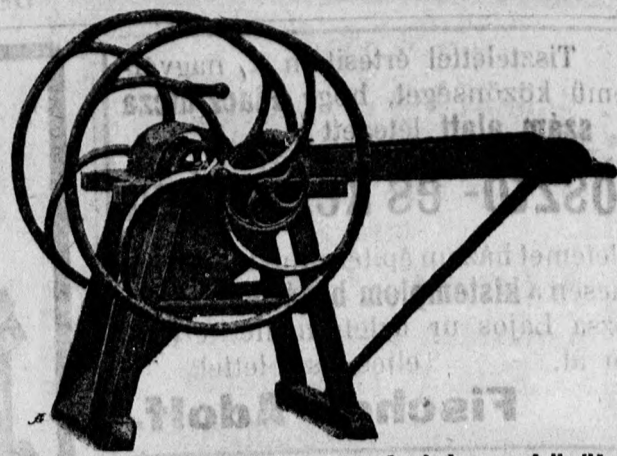
Ajánl elősmert szilárd kivitelben : dobrendszerű kisebb és nagyobb és más rendszerű szecsavágókat nagy választékban, répvágókat, kukoricza morzsolókat, darálókat és egyéb gazdasági gépeket és eszközöket jutányos árak mellett.

Elvállal teljes takarmánykamra berendezéseket.

Raktár és képviselet

Debreczen, Főpiacz, Svetics-ház 43., (a Dreher sörcsarnok mellett.)

Gelbmann József urnál.

Táncziskola megnyitás.

Van szerencsém az igen tisztelt szülék s nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy folyó évi

november hó 8-án kedden (13 éven alóli) polgár gyerekek részére 6-8 óráig
" " 8-án " iparos ifjak részére 8-10 óráig
" " 14-én (felnőtt polgár ifjak részére) 7-10 óráig

a téli táncztanfolyamot

megnyitom. — Beiratásokat elfogadok a mai naptól lakásomon délelőtt 8 órától 10 óráig és este 6 órától a táncziskola helyiségben.

Lakás és tánczterem: (Csapó utca 17.) Korona ezimű tánczterem.

Maradok kiváló tisztelettel

SCHAF JÁNOS, táncztanító.

DIVATOS

IZLÉSES ÉS

JUTÁNYOS

női és leány felöltők és kalapok

legnagyobb választékban

Rózsá

női divat-

áruházában

DEBRECZEN,

Kistemplom-bazár.

Külön női kalap szalon. Saját szücs mihely.

Gouvre és plissirozás gyorsan és pontosan készül.

Cziczákat

nyak Boá és Muffokat kaptam a legolcsóbbtól a legfinomabbig és azokat igazán nagyon olcsón árulom. Minden 5 frtos vásárlásnál egy életnagyságu lénykép nagyobbítást adok 1 forint 50 krajczárért.

Mostan érkeztek

gyönyörű szép női koczkás és sima ruhaszövetek, barchettok, flanellok (Wellesz) olyan mintákban a milyen eddig egyetlen egy üzletben sem volt.

Maradék Áruház

Piacz-utca 19.

„Bika” szálloda mellett.

Minden olcsó és semmi sem drága.